

APOCRYPHA

2° MACCABEES o FEIBL y Brenin 1611

www.Scriptural-Truth.com

2 Maccabees

Ail lyfr y Maccabees

{1:1} y brethren, yr Iddewon a fod yn Jerwsalem ac yn dir Judea, dymuniad-unto y brethren, yr Iddewon yn drwy gydol yr Aifft iechyd a heddwch:

{1:2} Duw yn raslon-unto chi, ac yn cofio ei cyfamod a wnaeth ef gydag Abraham, Isaac, a Jacob, ei gweision ffyddlon;

{1:3} a rhoi eich holl galon i wasanaethu ef, ac i wneud ei Bydd, gyda dewrder da a mind barod;

{1:4} ac agor eich calonnau yn ei gyfraith a Gorchymyn, a heddwch, yn anfon

{1:5} glywed eich gweddïau, ac ar un gyda chi, a chi byth yn anwybyddu mewn amser o drafferth.

{1:6} a awr yma rydym yn gweddïo i chi.

{1:7} beth amser fel oedd Demetrius yn reigned, yn y gant o threescore a nawfed flwyddyn, ysgrifenasom yr Iddewon-unto chi yn y

ben draw o drafferth a ddaeth ar ein gwarthaf yn y
blynyddoedd hynny, gan

y tro hwnnw Jason a ei gwmni bu'n ymladd gan y sanctaidd
tir a'r Deyrnas,

{1:8} a llosgi y cyntedd, a cholli gwaed diniwed:

yna rhoi'r bai arnom-unto yr Arglwydd, ac yn clywed; Rydym yn
cynnig

hefyd aberthau a dirwy blawd, a goleuo y lampau, a gosod
blaen y dorthau.

{1:9} ac yn awr yn gweld fod et yn cadw y wledd o tabernacles
yn

y mis Casleu.

{1:10} yn y can fourscore a'r wythfed flwyddyn, y

pobl a oedd yn Jerwsalem ac yn Judea, a'r Cyngor,

a Judas, anfon cyfarchiad ac iechyd-unto Aristobulus, Brenin

Meistr Ptolemeus', a oedd yn y stoc o y anointed

offeiriaid, ac at yr Iddewon yn yr Aifft:

{1:11} ychwanegu at werth â chanddynt Duw roddodd o fawr

peryglon, yr ydym yn diolch iddo iawn, wedi bod mewn brwydr
yn erbyn

Brenin.

{1:12} ar gyfer mae eu bwrw allan y brwydro o fewn y sanctaidd Dinas.

{1:13} pan oedd yn arweinydd yn dod i Persia, ac y fyddin ag ef bod invincible yn ymddangos, maent yn rhoi TAW yn y

y Deml o Nanea gan twyllo'r Nanea yr offeiriaid.

{1:14} i Antiochus, fel pe byddai iddo briodi hi, ddaeth i le, a'i gyfeillion a oedd gydag ef, i derbyn arian yn enw gwaddol.

{1:15} sy'n pan oedd offeiriaid Nanea yn gosod blaen, a ymrwymwyd iddo gyda chwmni bach i'r y cwmpawd o y Deml, Caasant y Deml gynted ag Antiochus ddod:

{1:16} ac agor drws Cyfrin y to, maent taflodd cerrig fel thunderbolts, ac yn taro i lawr y capten, hewed hwy yn ddarnau, smote oddi ar eu pennau ac eu bwrw i'r rhai nad oedd ganddynt.

{1:17} Bendigaid yn ein Duw ym mhob peth, a chanddynt gyflwyno hyd y ungodly.

{1:18} felly ond mae gennym bellach arfaethedig i gadw

puro y Deml ar y pump a'r ugeinfed
dydd o'r Casleu mis, y byddai'n angenrheidiol i ardystio
chi ohoni, a et hefyd efallai ei gadw, fel gwledd o y
tabernacles, ac yn y tân, a oedd yn rhoi inni pan
Cynnig aberth, ar ôl ei fod wedi buided Neemias y
y Deml a'r allor.

{1:19} ar gyfer pan arweiniwyd ein tadau i Persia, y
Cymerodd offeiriaid a oedd yna Pabydd tân yr allor
privily, a chuddio mewn lle gwag o'r pwll heb ddŵr,
lle roeddent yn cadw mae'n siŵr, fel bod y lle yn hysbys i bawb
dynion.

{1:20} bellach ar ôl nifer o flynyddoedd, pan roedd yn falch o
Dduw,

Neemias, yn cael eu hanfon o Frenin Persia, a wnaeth oedd
anfon o y

yr oesoedd a ddêl o offeiriaid hynny wedi cuddio yn y tân: ond
pan

Dywedasant wrthym y cawsant dim tân, ond trwchus dŵr;

{1:21} wedyn enillodd ef iddynt i lunio, ac i

dod ag ef; a phan oedd yr aberth a osodwyd ar Neemias

Enillodd yr offeiriaid i Taenwch y pren a'r pethau

Gosodwyd hynny daw'r gyda'r dŵr.

{1:22} pan gwnaethpwyd hyn, a daeth yr amser y
yr haul yn disgleirio, a wnaeth oedd yn cuddio yn y cwmwl,
oedd

kindled tân mawr, fel y gwnaeth pob dyn ryfeddu.

{1:23} ac yr offeiriaid yn gwneud gweddi tra yr aberth
yr oedd yn ei yfed, dywedaf, yr offeiriaid, ac yn y blaen,
Jonathan ddechrau, a'r gweddill yn ateb thereunto, fel
Gwnaeth Neemias.

{1:24} a oedd y weddi ar ôl y modd hwn; O Arglwydd,
Arglwydd Dduw, creawdwr pob peth, a celf ofnus ac yn gryf,
ac yn cyfiawn, ac yn llawn, a Brenin unig a graslon,

{1:25} y rhoddwr dim ond am yr holl bethau, yn unig yr unig,
Hollalluog, a bythol, ymhél a deliverest Israel o'r holl
o drafferth, a didst yn dewis y tadau, a sanctify iddynt:

Mae {1:26} yn derbyn aberth i câr dy holl bobl Israel,
a cadw dogn driw ei hun, a sanctify ei.

Mae {1:27} gasglu hynny gyda'i gilydd sydd wedi'u gwasgaru
oddi wrthym ni,

cyflawni sy'n gwasanaethu ymhlith y heathen, edrych arnynt

Mae hynny'n gasáu a abhorred, ac yn gwybod heathen

bod ymhél celf ein Duw.

Mae {1:28} eu gormesu ein cosbi, ac inni wneud gyda balchder anghywir.

Mae {1:29} planhigion câr dy bobl unwaith eto ar câr dy waith sanctaidd, fel Moses

oes ganddynt siarad.

{1:30} ac roedd yr offeiriaid yn canu Salmau o ddiolchgarwch.

{1:31} awr pan yr aberth oedd a ddefnyddir, Neemias

Enillodd y dŵr a adawyd i arllwys ar y fawr

cerrig.

{1:32} pan wnaed hyn, yr oedd kindled fflam:

ond yr oedd ei a ddefnyddir gan y golau yn disgleirio o allor.

{1:33} felly pan oedd y mater hwn yn hysbys, dywedwyd wrth y

Brenin Persia, yn y man, lle yr offeiriaid a oedd yn

arwain i ffwrdd wedi cuddio y tân, dŵr, ac sydd yn ymddangos

2 Maccabees Tudalen 676

Roedd Neemias yn puro yr aberthau hynny.

{1:34} yna y Brenin, inclosing y lle, yn ei gwneud yn sanctaidd, ar ôl ei fod wedi trio y mater.

{1:35} a gymerodd lawer o anrhegion y Brenin, ac os talwyd

ohoni ar y rhai y byddai ef gratify.

{1:36} Galwodd Neemias a Naphthar, sef y peth hwn cymaint ynghylch dweud, glanhau: ond mae llawer o ddynion yn ei alw'n Nephi.

{2:1} Mae hefyd i'w weld yn y cofnodion, Jeremy hwnnw y Roedd proffwyd wedi ennyn eu bod i ffwrdd yn cael ei rhoi i y tân, fel ei oes ganddynt wedi'i ddynodi:

{2:2} ac sut y Proffwyd, dylid eu y gyfraith, godi eu peidio ag anghofio y Gorchymyn o y Yr Arglwydd, a dylid eu or-nid yn eu meddyliau, pan eu bod gweld y delweddau o arian ac aur, gyda eu addurniadau.

{2:3} a gydag eraill a'n cymhellodd araith o'r fath ef iddynt, y dylai'r gyfraith yn gwyro oddi wrth eu calonnau.

Roedd TG {2:4} hefyd yn cynnwys yn yr un ysgrifenedig, y Roedd proffwyd, yn cael eu rhybuddio Duw, enillodd y Tabernacl

a Noa i fynd gydag ef, fel yr aeth yn ei blaen i y

Mynydd, lle dringodd Moses, ac yn gweld treftadaeth Duw.

{2:5} a pan ddaeth Jeremy phetai, canfu Pant

Ogof, lle gosododd y Tabernacl, a'r Arch, ac yn y

allor o aroglarth, ac felly atal y drws.

{2:6} a daeth rhai o'r rhai a ddilynodd ef i nodi

y ffordd, ond ni allwyd ei.

{2:7} oedd pan gwelai Jeremy, rhoddodd y bai ar eu cyfer,

dweud, o ran y lle hwnnw, bydd yn hysbys tan yr adeg y

gasglu Duw y mae ei bobl unwaith eto gyda'i gilydd, ac yn eu derbyn

-unto drugaredd.

{2:8} yna bydd shew yr Arglwydd iddynt y pethau hyn, ac y

ymddangos gogoniant yr Arglwydd, a'r cwmwl hefyd, fel yr oedd

shewed dan Moses, ac fel pan roedd Solomon a ddymunir y gellid cyfiawnhau lle yn anrhydeddus.

{2:9} hefyd datganwyd, ei fod yn ddoeth yn cynnig y

aberthu o ymroddiad, a gorffen y Deml.

{2:10} ac fel pan oedd Moses yn rhoi'r bai arnom-unto yr Arglwydd, y tân

Daeth i lawr o'r nefoedd, ac a ddefnyddir yr aberth: hyd yn oed felly rhoi'r bai arnom Solomon hefyd, a daeth y tân i lawr o'r nefoedd, ac a ddefnyddir y cynigion burnt.

{2:11} Dywedodd Moses ac, oherwydd nad oedd y cynnig pechod

i gael eu bwyta, yn yfed.

{2:12} felly roedd Solomon yn cadw hynny wyth diwrnod.

{2:13} hefyd adroddwyd yr un pethau yn yr ysgrifau

a sylwebaethau o Neemias; a sut iddo sefydlu'r

Roedd Llyfrgell yn casglu ynghyd y Deddfau y brenhinoedd, ac yn y

proffwydi, a David, a epistles y brenhinoedd

ynghylch rhoddion sanctaidd.

{2:14} yn yr un modd hefyd casglodd Judas ynghyd holl

y pethau hynny a gollwyd oherwydd y rhyfel a gawsom, a

yn parhau i fod gyda ni,

Mae {2:15} wherefore os et mae angen ohoni, anfon rhai ohonynt

nôl yn-unto chi.

{2:16} tra wedyn i fod yn dathlu y

puro, rydym wedi ysgrifennu-unto chi, a bydd et ei wneud yn dda,

Os gwna yn cadw yr un diwrnodau.

{2:17} Gobeithiwn hefyd, y Duw, a darparu ei holl

pobl, ac yn rhoi holl treftadaeth, ac yn y Deyrnas, a
yr offeiriadaeth, a'r Noddfa,

Fel yr addawodd yn y gyfraith, bydd {2:18} fuan wedi drugaredd
arnom ni, ac inni gasglu gyda'i gilydd allan o bob tir o dan

Duw yn y lle sanctaidd: ar gyfer ganddynt yn ei gyflwyno inni
allan o

mawr mhoeni, a chanddynt puro y lle.

{2:19} bellach fel ynghylch Judas Maccabeus, ac yntau

Brethren, ac yn puro y Deml fawr, ac y
ymroddiad yr allor,

{2:20} a rhyfeloedd erbyn Antiochus Epiphanes, a
Eupator ei fab,

{2:21}, amlwg y mae arwyddion a ddaeth o'r nefoedd ac
-unto sydd eu hunain yn ymddwyn yn wrol i anrhydeddu eu
am Iddewiaeth: fel y bod ond ychydig, yr oeddent wedi
goresgyn y

wlad gyfan, a rhedeg ar ôl barbarous multitudes,

{2:22} ac adfer unwaith eto yn y Deml bob enwog y

byd dros, a rhyddhau y ddinas, a chadarnhaodd y cyfreithiau
sy'n

yn mynd i lawr, yr Arglwydd yn raslon-unto iddynt gyda

holl blaid:

{2:23} holl bethau hyn a ddywedaf, sy'n cael ei ddatgan gan Jason o

Cyrene mewn pum llyfrau, y bydd ei assay i abridge mewn un Cyfrol.

{2:24} ar gyfer ystyried nifer ddiderfyn, ac y anhawster y maent yn canfod bod awydd i edrych ar y narrations y stori, ar gyfer yr amrywiaeth y mater,

{2:25} wedi bod yn ofalus, gan y bydd darllen efallai na Mae llawenydd, ac eu bod yn ddymunol i ymrwymo i Gallai cof wedi rhwydd, a bod popeth yn eu dwylo yn Daw'r efallai wedi gwneud elw.

{2:26} felly i ni, sydd wedi cymryd arnom ni hyn

Lafur poenus o abridging, nid oedd yn hawdd, ond yn fater o chwys a gwylio;

{2:27} hyd yn oed fel y mae unrhyw rhwydd-unto ef a prepareth wledd, a seeketh y budd-daliadau eraill: eto ar gyfer y pleasuring llawer byddwn yn cynnal llawen hwn poenau mawr;

{2:28} gadael at yr awdur yn trafod union o bob penodol, a labro dilyn rheolau

abridgement.

{2:29} fel Adeiladydd tŷ newydd rhaid gofalu amdanynt ar gyfer yr adeilad cyfan; ond mae ef a undertaketh i osod allan, ac yn ei awgrymu, rhaid chwilio am bethau addas ar gyfer y adorning

ohoni: hyd yn oed felly credaf ei bod gyda ni.

{2:30} i sefyll ar bob pwynt, a mynd dros bethau ar mawr, ac i fod yn chwilfrydig mewn manylion, belongeth y cyntaf

awdur y stori:

{2:31} ond i ddefnyddio fod yn gryno, ac osgoi bod llawer o Mae'r gwaith, yn rhoi iddo a fydd yn gwneud

Maccabees 677 Tudalen 2

abridgment.

{2:32} yma wedyn byddwn yn dechrau y stori: dim ond ychwanegu

Felly llawer i'r hyn a chanddynt wedi'i ddweud, ei bod yn ffôl peth i wneud prologue hir, ac i fod yn fyr yn y stori ei hun.

{3:1} awr pan oedd y ddinas sanctaidd lle byw gyda'r holl Cadwyd heddwch, a'r cyfreithiau dda iawn, oherwydd o y

godliness Onias offeiriad uchel, ac yn ei gasineb at
ddrygioni,

Daeth {3:2} TG i basio y gwnaeth hyd yn oed y brenhinoedd eu
hunain

anrhydeddu y lle, a chwyddo y Deml gyda eu gorau
rhoddion;

{3:3} Insomuch hwnnw Seleucus Asia o'r refeniw ei hun
moel holl gostau sy'n perthyn i'r gwasanaeth yr aberth.

{3:4} ond un Simon o lwyth Benjamin, a oedd yn
gwneud llywodraethwr y Deml, yn disgyn gyda offeiriad uchel
ynghylch anhwylder yn y ddinas.

{3:5} a pan ef allai na goresgyn Onias, gat AU iddo
i Apollonius mab Thraseas, a wedyn oedd llywodraethwr
Celosyria a Phenice,

{3:6} a dweud wrtho bod y Trysorlys yn Jerwsalem yn llawn
symiau diderfyn o arian, fel bod y llu o eu
Golud, a oedd yn berthnasol i gyfrif yr aberth,
oedd dirifedi, ac ei bod yn bosibl i sicrhau bod popeth yn
llaw y Brenin.

{3:7} awr pan ddaeth at y Brenin Apollonius, a oedd wedi

shewed ef o'r arian hyn oedd wrtho, y Brenin

Dewisodd allan Heliodorus ei Trysorydd, ac anfonwyd ef gyda Gorchymy iddo ddwyn yr arian foresaid.

{3:8} felly ar unwaith Heliodorus cymerodd ei daith; o dan lliw o ymweld â dinasoedd Celosyria a Phenice, ond yn wir i gyflawni'r pwrpas y Brenin.

{3:9} a pan oedd dod i Jerwsalem, ac wedi bod yn cael gwrtais offeiriad uchel y ddinas, dywedodd wrth iddo pa wybodaeth oedd yn cael yr arian, a datgan wherefore daeth, a gofyn os oedd y pethau hyn yn hynny yn wir.

{3:10} yna dywedodd yr offeiriad uchel wrtho fod o'r fath arian a osodwyd hyd ar gyfer y rhyddhad o weddwon a fatherless

plant:

{3:11} a bod rhai ohonynt yn perthyn i Hircanus mab o Tobias, dyn mawr urddas, ac nid fel y drwg Simon wedi camarwain: swm hyn i gyd oedd pedwar cannoedd o dalentau arian, a dau gant o aur:

{3:12} a'i bod yn gwbl amhosibl o'r fath

Dylid gwneud camweddau-unto eu bod wedi ymrwymo i

sancteiddrwydd y lle, ac at y Mawrhydi a annhoradwy
sancteiddrwydd y Deml, anrhydeddu dros y byd i gyd.

{3:13} Heliodorus ond, oherwydd y Brenin

Gorchymy rhoi iddo, meddai, fod yn unrhyw wise rhaid iddo
dwyn i Trysorlys y Brenin.

{3:14} felly ar y diwrnod a benodwyd ganddo aeth yn i

Gorchymyn y mater hwn: wherefore cafwyd unrhyw ofidiau
bach

drwy'r ddinas gyfan.

{3:15} ond offeiriaid, prostrating eu hunain cyn y

allor yn vestments eu offeiriaid, o'r enw-unto Duw ar

ei fod yn gwneud cyfraith ynghylch pethau i fod yn cael ei gadw,

Dylid cadw nhw'n ddiogel ar eu cyfer fel roedd wedi ymrwymo
iddynt eu cadw.

{3:16} yna whoso wedi edrych yr offeiriad uchel yn ei hwyneb,

Byddai hynny wedi clwyfo ei galon: ar gyfer ei ystyried a

Datganodd yr artaith o'r tu allan iddo newid ei lliw
cof.

{3:17} ar gyfer oedd y dyn mor compassed ag ofn a

arswyd y corff, ei bod yn amlwg iddynt edrych

iddo, pa tristwch oedd ganddo yn awr yn ei galon.

{3:18} rhedodd eraill yn heidio yno allan eu tai at y supplication cyffredinol, gan fod y lle yr oedd fel i ddod mewn dirmyg.

{3:19} a girt menywod, gyda sachliain o dan eu abounded bronnau, yn y strydoedd, a virgins a oedd yn yn cael eu cadw yn rhedeg, rhai at y gatiâu, a rhai y waliau, ac Roedd eraill yn edrych allan drwy'r ffenestri.

{3:20} ac i gyd yn cynnal eu dwylo tuag at nefoedd, gwneud supplication.

{3:21}, yna byddai ei bod wedi pitied dyn i weld y gostyngiad i lawr i'r llu o bob math, a'r ofn y uchel offeiriad mewn poen o'r fath.

{3:22} yna galwodd ar i'r Arglwydd Hollalluog i gadw Ymrwymodd y pethau Ymddiriedolaeth diogel a sicr ar gyfer y rhai sy'n

Roedd wedi ymrwymo iddynt.

{3:23} Roedd Heliodorus Serch hynny yn gweithredu ar yr hyn a oedd

a ddyfarnwyd.

Mae {3:24} bellach fel oedd yno yn bresennol ei hun gyda'i

Gwarchod am y Trysorlys, Arglwydd gwirodydd a y Tywysog
o'r holl bŵer, achosir apparition mawr, fel bod y
tybiedig i ddod i mewn iddo yn rhyfeddu at y pŵer
o Dduw, llewygu ac yn boenus ofn.

{3:25} am ymddangos-unto eu ceffylau â

Marchog ofnadwy arno, ac wedi ei haddurno â teg iawn

Mae eglurhaol, ac AU rhedeg ffyrnig, ac smote ar Heliodorus
gyda

ei forefeet, ac mae'n ymddangos ei fod yn eistedd ar y ceffyl

Roedd harnais cyflawn o aur.

{3:26} ymddangosodd gerbron dau ddyn ifanc arall ar ben
hynny

ef, nodedig mewn nerth, rhagorol mewn harddwch, a comely
yn

Apparel, a safodd ef ar y naill ochr; a scourged ef

barhaus, a roddodd iddo lawer o streipiau yn boenus.

{3:27} syrthiodd Heliodorus a sydyn-unto y ddaear, a

yr oedd compassed â tywyllwch mawr: ond eu bod gyda'r

Mae iddo ef yn manteisio, a rhowch ef i sbwriel.

{3:28} felly iddo, a ddaeth yn ddiweddar gyda'r trêen mawr a

gyda ei holl giard i mewn i'r Trysorlys Dywedodd, cynhaliwyd,

yn methu â helpu ei arfau ei hun: a
amlwg roeddent yn cydnabod grym Duw.

{3:29} ar gyfer ei fod llaw Duw yn bwrw i lawr, a lleyg
ni heb obaith pob bywyd.

{3:30} ond roeddent yn canmol yr Arglwydd, a oedd yn wyrthiol
anrhydeddu ei hun le: ar gyfer y Deml; sydd ychydig gorlethu

2 Maccabees Tudalen 678

yr oedd yn llawn ofn a helynt, pan fydd y Arglwydd Hollalluog
Roedd yn ymddangos, cafodd ei lenwi â llawenydd a gladness.

{3:31} yna straightways rhai o ffrindiau Heliodorus'

rhai'r bai arnom Onias, y byddai iddo alw arnynt fwyaf uchel i
grant iddo ei fywyd, a orweddodd yn barod i roi'r gorau i
ysbryd.

{3:32} fel offeiriad uchel, amau rhag ofn y Brenin dylai

misconceive fod rhai brad wedi'i wneud i

Heliodorus gan yr Iddewon, cynnig aberth ar gyfer iechyd
y dyn.

{3:33} bellach fel offeiriad uchel oedd gwneud atonement,

Ymddangosodd y dynion ifanc un mewn dillad un a

sefyll wrth ymyl Heliodorus, ddweud, roi Onias offeiriad uchel

iawn Diolch, oes ganddynt insomuch o ran ei fwyn yr Arglwydd
roddir

cyhudd bywyd:

{3:34} a gweld nad hast ymhél wedi'i scourged gan

nefoedd, ddatgan-unto holl ddynion y pŵer mighty Duw. Ac

pan maent wedi siarad geiriau hyn, roeddent yn ymddangos yn
ddim mwy.

{3:35} felly mae Heliodorus, ar ôl fod wedi cynnig aberthu-unto

yr Arglwydd, ac wedi addo mawr-unto ef sydd wedi ei gadw

Dychwelodd bywyd, a saluted Onias, ei gwesteiwr i'r Brenin.

{3:36} wedyn yn tystio iddo holl ddynion y gwaith mawr y

Duw, a oedd wedi ei weld a'i lygaid.

{3:37} a phryd Heliodorus Brenin, a allai fod yn addas

dyn i anfon eto unwaith eto i Jerwsalem, dywedodd,

Mae {3:38} os mae ymhél hast unrhyw gelyn neu bradwr, anfon
ato phetai,

a shalt ymhél yn cael ei scourged dda, os mae ef ddianc gyda

ei fywyd: i yn y lle, yn ddiau; Ceir arbennig

grym Duw.

{3:39} ar gyfer AU a dwelleth yn y nefoedd mae ganddynt ei
lygad ar y

waith, a defendeth; ac ef beateth ac yn destroyeth iddynt sy'n dod i ei brifo.

{3:40} a'r pethau sy'n ymwneud â Heliodorus, ac y cadw y Trysorlys, syrthio ar y math hwn.

Simon hon {4:1} nawr, o bwy ydym spake gorlethu, ar ôl wedi ei betrayer o arian, a gwlad, slandered

Onias, fel os oedd ganddo ha pryderus Heliodorus, a bod y gweithiwr

o ddrygau hyn.

{4:2} felly oedd ef feiddgar ei alw bradwr, a oedd haeddu dda o'r ddinas, a dendrwyd genedl ei hun, a yr oedd mor frwdfrydig o'r cyfreithiau.

{4:3} ond pan eu casineb aeth hyd yn hyn, bod gan un o Roedd Simon y garfan llofruddiaethau yn ymroddedig,

{4:4} Onias yn gweld y perygl o'r honiad hwn, ac y Apollonius, fel llywodraethwr Celosyria a Phenice,

oedd yn parhau'n frwd, a malais Simon, yn cynyddu

{4:5} Aeth at y Brenin, nid i fod yn h.y.Cymdeithas ei cydwladwyr, ond da publick holl, y ddau yn chwilio am a preifat:

{4:6} ar gyfer gwelodd ei bod yn amhosibl y wladwriaeth dylai barhau tawel, a Simon yn gadael ei ffolineb, oni bai bod y Brenin oedd edrych thereunto.

{4:7} ond ar ôl marwolaeth Seleucus, pan Antiochus, o'r enw Epiphanes, cymerodd y Deyrnas, Jason y brawd o Onias lafurio underhand i fod yn offeiriad uchel,

{4:8} addawol-unto y Brenin gan intercession tair doniau gant a threescore o arian, ac un arall doniau refeniw wyth deg:

Addawodd {4:9} ochr yn ochr â hwn, AU i neilltuo gant a Mae hanner can mwy, os gallai fod ganddo drwydded i osod ef i fyny ar gyfer

arfer, ac ar gyfer hyfforddiant ieuenctid yn ffasiynau o hyd heathen, ac ysgrifennwch nhw o Jerwsalem gan enw ar Antiochians.

{4:10} oedd pan roddwyd y Brenin, ac roedd yn gotten yn ei law y rheol ar unwaith Daeth ei hun genedl i ffasiwn Greekish.

{4:11} a rhoddodd y breintiau Brenhinol o blaid arbennig i Iddewon drwy ddulliau John tad Eupolemus,

a aeth yn Llysgennad Rhufain amity a cymorth, aeth i ffwrdd; a rhoi i lawr y llywodraethau a oedd yn yn ôl y gyfraith, roedd magwyd tollau newydd erbyn y gyfraith:

{4:12} ar gyfer adeiladodd llawen man ymarfer o dan y Tŵr ei hun, a dwyn y Prif ddynion ifanc o dan ei rhoi, a gwneud iddynt wisgo het.

{4:13} bellach o'r fath oedd uchder ffasiynau Groeg, a cynnydd o heathenish moesau, drwy ragori ar y profaneness Jason, wretch ungodly hwnnw, a oes uchel offeiriad;

{4:14} fod unrhyw dewrder i wasanaethu unrhyw beth yn fwy y offeiriaid

ar yr allor, ond despising y Deml, ac yn esgeuluso y aberthau, yn cyflymu i gael eu talu o y anghyfreithlon lwfans bwriadu'ch ymarfer, ar ôl y gêm o drafod eu galw ymlaen;

{4:15} nid yn gosod anrhydedd eu tadau, ond hoffi gogoniant y Grecians gorau oll.

{4:16} gan reswm hyn daeth calamity boenus arnynt:

ar gyfer oedd ganddynt eu bod yn eu gelynion a'u avengers,
mae eu

personol yn dilyn mor daer, ac-unto y maent

y dymuniad i fod yn debyg ym mhob peth.

{4:17} am mai nid peth ysgafn i gael ei wneud erbyn y

Deddfau Duw: ond bydd amser yn dilyn datgan hyn

pethau.

{4:18} awr pan y gêm a oedd yn defnyddiodd ffydd bob

blwyddyn

Cedwid ar Tyrus, Brenin fod yn bresennol,

{4:19} anfonodd hwn Jason anrasol negeswyr arbennig

o Jerwsalem, a oedd yn Antiochians, i gynnal tri

cannoedd o drachms o arian i aberthu Hercules,

y credai hyd yn oed y rhai sydd ohoni yn addas i beidio â rhoi

ar yr aberth, am nad oedd yn gyfleus, ond i fod yn

a gedwir ar gyfer daliadau eraill.

{4:20} arian hwn wedyn, yn rhoi sylw i'r anfonwr, oedd

penodi i Hercules' aberth; ond oherwydd y rhai sydd

ohoni, fe'i defnyddiwyd i wneud gallies.

{4:21} awr pan Apollonius mab Menestheus oedd

anfon i'r Aifft i coroni Brenin Ptolemeus

Philometor, Antiochus, deall iddo beidio â bod yn dda effeithio ar ei faterion, darparu ar gyfer diogelwch ei hun:

Maccabees 679 Tudalen 2

hynny ddaeth i Joppa, ac felly i Jerwsalem:

{4:22} lle cafwyd ef yn anrhydeddus o Jason, a

y ddinas, ac a ddaeth â fflam dân, ac â

shoutings mawr: ac felly ar ôl hynny aeth ei gwesteiwr-unto Phenice.

{4:23} tair blynedd ar ôl hynny anfonodd Jason Menelaus, y

brawd Simon uchod, i ddwyn yr arian-unto y Brenin,

a rhoi iddo gofio materion penodol yn angenrheidiol.

{4:24} ond ei fod yn cael ei ddwyn i bresenoldeb y Brenin,

pan ei fod wedi chwyddo ef am ymddangosiad gogoneddus

ei bŵer, wedi cyrraedd yr offeiriadaeth ei hun, yn cynnig mwy na

Jason gan dri chant o dalentau arian.

{4:25} felly daeth gyda Brenin y mandad, gan ddod â

Nid oes dim teilwng offeiriadaeth uchel, ond cael llawn dicter didosturi creulon, a cherydd Bwystfil llym.

{4:26} yna Jason, sydd wedi tanseilio ei hun frawd,

yn cael ei danseilio gan un arall, oedd yn gorfod ffoi i wlad y Ammonites.

{4:27} felly cafodd Menelaus y principality: ond fel ar gyfer y arian a oedd wedi'i addo-unto y Brenin, aeth dda i ddim Gorchymyn ar ei gyfer, er roedd Sostratis y pren mesur y Castell yn gofyn iddo:

{4:28} ar gyfer-unto ef appertained casglu y tollau. Wherefore oedd eu galw gerbron y Brenin.

{4:29} bellach gadawodd Menelaus ei frawd Lysimachus yn ei Stead yn offeiriadaeth; a Sostratus cratiau chwith, a oedd yn llywodraethwr y Cyprians.

{4:30} tra oedd y pethau hynny wrth wneud hynny, maent o Tarsus

a gwnaeth Mallos gwrthryfel fyddai meddiannu'r, oherwydd fe'u rhoddwyd i

concubine y Brenin, o'r enw Antiochus.

{4:31} yna y daeth y Brenin ar frys holl i dawelu materion, gadael Andronicus, dyn mewn awdurdod, ar gyfer ei Ddirprwy.

{4:32} awr Menelaus, bwrw ef nad oedd gotten amser cyfleus, a ddygodd penodol ar longau aur allan y y Deml, a rhoddodd rhai ohonynt i Andronicus, a rhai AU

werthu i Tyrus a dinasoedd rownd am.

{4:33} sy'n pan oedd Onias yn gwybod o sicrwydd, gan fod reproved

ef, a thynnodd ei hun yn ôl i noddfa yn Daphne, y lieth gan Antiochia.

{4:34} wherefore Menelaus, cymryd Andronicus ar wahân, rhoi'r bai arnom, iddo gael Onias ei ddwylo; sy'n cael ei perswadio thereunto, a dod i Onias yn oedd, rhoddodd ef ei law dde gyda llwon; ac er ei fod yn amau gan iddo, wedi fy argyhoeddi eto ei fod ef a ddaw o y noddfa: ef ar unwaith mae yn ddistaw heb ystyried o cyfiawnder.

{4:35} ar gyfer y sy'n achosi nid yn unig yr Iddewon, ond mae llawer

hefyd o wledydd eraill, cymerodd dicter mawr, ac roedd llawer alaru am lofruddiaeth anghyfiawn y dyn.

{4:36} a pan oedd y Brenin yn dod unwaith eto gan y llefydd Cilicia, yr Iddewon a oedd yn y ddinas, a Cwynodd rhai o'r Groegwyr y abhorred y ffaith hefyd, oherwydd yr oedd Onias rhoi TAW heb achos.

{4:37} Antiochus felly roedd yn galonnog flin, a

Symudodd i drueni, a wept, oherwydd sobr a diymhongar ymddygiad iddo a oedd wedi marw.

{4:38} ac yn cael ei kindled â dicter, ar unwaith a gymerodd Andronicus ei porffor i ffwrdd, a rhent oddi ar ei ddillad, ac arwain iddo drwy'r ddinas gyfan-unto hwnnw yn iawn, pan oedd ef wedi ymrwymo impiety erbyn Onias, nid arweiniodd

ef y llofrudd cursed. Felly roedd yr Arglwydd yn cael eu gwobrwyo ef ei

cosb, fel yr oedd ef yn ei haeddu.

{4:39} awr pan wedi sacrileges llawer o wedi'i ymrwymo yn y ddinas gan Lysimachus gyda chydsyniad Menelaus, a Roedd ffrwyth ohoni yn lledaenu dramor, y llu a gasglwyd eu hunain gyda'i gilydd erbyn Lysimachus, llawer o longau Aur eisoes wedi cael ei wneud i ffwrdd.

{4:40} hynny y bobl gyffredin yn cynyddu, a bod yn llenwi â dicter, roedd Lysimachus yn arfog tua tair mil o dynion, a dechreuodd gyntaf i gynnig trais; un Auranus cael ei Arweinydd, dyn lawer wedi mynd mewn blynyddoedd, a ffolineb yn ddim llai.

{4:41} maent wedyn yn gweld ymgais Lysimachus, rhai

o gerrig wedi'u dal nhw, rhai clybiau, eraill yn cymryd sawl dyrnaid o

Mae llwch, a oedd yn nesaf wrth law, yn bwrw eu gilydd ar Lysimachus, a'r rhai a osodwyd arnynt.

{4:42} felly llawer ohonynt oedd eu clwyfo, a rhai eu taro i lawr gwlad, a phob un ohonynt gan eu gorfodi i ffoi: ond ag y churchrobber ei hun, ef iddynt gael eu lladd wrth ymyl y Trysorlys.

{4:43} materion hyn felly oedd cyhuddiad Gosodwyd erbyn Menelaus.

{4:44} awr pan y Brenin ddaeth i Tyrus, tri dyn a anfonwyd gan Roedd Plediodd yr achos cyn iddo yn y Senedd:

{4:45} addawodd Menelaus ond, erbyn hyn cael eu dyfarnu'n euog,

Ptolemee mab y Dorymenes ef yn rhoi llawer o arian, os byddai ei thawelu y Brenin tuag at ef.

{4:46} Ptolemee whereupon gan y Brenin o'r neilltu i Daeth rhai oriel, fel petai i gymryd yr awyr, ei fod yn meddwl arall:

{4:47} ychwanegu at werth y dywedodd ei rhyddhau yn Menelaus gan y

cyhuddiadau, a fu'n achos o'r holl er gwaethaf y
drygioni: a hynny dynion gwael, sydd, os oeddent wedi dweud
wrth eu

Dylid barnu achos, ie, cyn y Scythians,
rhai dieuog, eu condemniodd i farwolaeth.

{4:48} felly eu bod yn dilyn y mater ar gyfer y ddinas, a
ar gyfer y bobl, ac ar gyfer y llongau sanctaidd, oedd yn dioddef
cyn gynted
anghyfiawn cosbi.

{4:49} wherefore hyd yn oed eu Tyrus, symud gyda chasineb
y drwg weithred, achosi iddynt anrhydeddus i'w claddu.

{4:50} ac felly trwy y covetousness eu bod
Roedd pŵer Menelaus wedi aros yn dal i fod yn awdurdod,
cynyddu mewn malais, a cael ei bradwr mawr i ddinasyddion.

{5:1} am yr un pryd roedd Antiochus yn paratoi ei ail
fordaith i'r Aifft:

{5:2} ac yna digwyddodd, hynny trwy y ddinas, ar gyfer
y gofod bron o ddeugain diwrnod, roedd geffylau a welwyd
rhedeg yn yr awyr, mewn brethyn Aur, a arfog gyda lances,
fel band y milwyr,

Tudalen 2 Maccabees 680

{5:3} ac o filwyr o geffylau yn llu, profi a rhedeg un yn erbyn un arall, ag ysgwyd o tariannau, a llu o pikes, a gwneud lluniau o cleddyfau, a bwrw o'r dartiau, a glittering o addurniadau Aur, a harneisio holl math.

{5:4} wherefore Roedd pob dyn rhoi'r bai arnom apparition hwnnw gallai droi at da.

{5:5} bellach pan nad oedd wedi mynd ymlaen yn si ffug, fel Er wedi marw Antiochus, cymerodd Jason o leiaf mil o ddynion, a gwnaeth ymosodiad sydyn ar y ddinas; ac a oedd ar y waliau yn cael eu rhoi yn ôl, ac y Dinas yn cymryd yn hir, Menelaus yn ffoi i mewn i'r castell: Mae Jason ond {5:6} slew dinasyddion ei hun heb drugaredd, nid yn ystyried hynny i gael diwrnod i'w genedl ei hun byddai dydd anhapus iawn iddo ef; ond maent yn meddwl wedi ei elynion, ac nid ei cydwladwyr, hwy ef goresgyn.

{5:7} Howbeit hyn i gyd yn y dywysogaeth, cwblhaodd ond ar y cywilydd derbyn diwethaf i wobrwyo ei brad,

a ffoi eto i wlad y Ammonites.

{5:8} yn y pen draw felly roedd ganddo ddychwelyd anhapus,
cyhuddo cyn Aretas, Brenin y Arabians,

Roedd ffoi o ddinas i ddinas, mynd ar drywydd o holl ddynion,
casáu fel

forsaker cyfreithiau, ac a oedd yn abomination fel

agor gelyn ei wlad a cydwladwyr, oedd ei fod yn bwrw
yn yr Aifft.

{5:9} felly iddo a oedd wedi gyrru llawer allan o'u gwledydd
fu farw mewn tir rhyfedd, ymddeol i Lacedemonians,

a meddwl yno i ddod o hyd i gysur oherwydd ei kindred:

{5:10} ac yr oedd ef wedi bwrw allan llawer heb yr un

i alaru am iddo, nac unrhyw angladdau dwys o gwbl, nac
ychwaith

beddrod gyda ei dadau.

{5:11} awr pan hyn a wnaethpwyd ddaeth at y Brenin

parcio, ei fod yn credu bod wedi Judea bu'n ymladd: dod

dynnu allan o'r Aifft mewn golwg ffyrnig, cymerodd y ddinas
gan

rym arfau,

{5:12} a enillodd ei dynion rhyfel nid i'w sbario o'r fath

fel eu bod yn bodloni'r, a mynd i slay fel ar y tai.

Felly nid oedd {5:13} yn lladd y gwneud hen ac ifanc,
i ffwrdd o ddynion, menywod a phlant, slaying o virgins a
babanod.

{5:14} a ddinistriwyd o fewn y gofod o dri
diwrnod cyfan fourscore mil, mwyn deugain mil o
Roedd Abaty yn y gwrthdaro; a fan gwerthu na rhoi TAW ar.

{5:15} eto oedd ef nid yn fodlon â hyn, ond tybiedig i
mynd i'r Deml sanctaidd mwyaf y byd; Menelaus,
y bradwr i y cyfreithiau, ac i wlad ei hun, yn ei

Canllaw:

{5:16} a derbyn llongau sanctaidd gyda dwylo llygredig,
a gyda anghysegregatedig dwylo a thynnu i lawr y pethau a oedd yn
ymroddedig gan y brenhinoedd eraill i ymestyn a gogoniant a
anrhydedd y lle, a roddodd nhw i ffwrdd.

{5:17} ac felly Cymro'n oedd Antiochus yn meddwl, ei fod
Nid ystyried fod yr Arglwydd yn ddig am ychydig ar gyfer y
oedd pechodau ohonynt sy'n byw yn y ddinas, ac felly ei lygad
Nid ar y lle.

{5:18} ar gyfer nid oedd maent wedi ei lapio gynt mewn llawer

wedi pechodau, y dyn hwn, cyn gynted ag y daeth ef, ar unwaith

scourged, ac yn rhoi yn ôl o'r rhagdybiaeth ei, fel Heliodorus oedd, bwy Seleucus i'r Brenin anfon i weld y Trysorlys.

{5:19} Nid Duw Serch hynny a ddewisodd y bobl ar gyfer fwyn y lle, ond y lle hyd y bobl fwyn.

{5:20}, ac felly y lle ei hun, yr oedd cyfranogwr

gyda hwy o adfyd a ddigwyddodd i genedl, oedd

ar ôl hynny gyfathrebu manteision a anfonwyd gan yr Arglwydd:

ac fel yr oedd yn disgwyl y cefnir yn ennyn digofaint yr Hollalluog, felly

Unwaith eto, yr Arglwydd mawr yn cael eu cysoni, ei sefydlu gyda'r holl

gogoniant.

{5:21} hynny pan oedd Antiochus allan o Deml y

wyth gant a mil o dalentau, fod wedi gwyro ar frys bob

-unto Antiochia, weening yn ei falchder i wneud y tir

mordwyadwy, a'r môr modd teithio ar droed: yr oedd y

haughtiness ei feddwl.

{5:22} a gadawodd llywodraethwyr i genedl yn poeni pawb: yn

Jerwsalem, Philip, dros ei wlad yn Phrygian, ac ar gyfer moesau mwy barbarous nag ef a osodwyd ef yno; {5:23} ac ar Garizim, Andronicus; ac yn ogystal â hyn, Menelaus, sy'n waeth na holl weddill moel llaw drom dros y dinasyddion, ar ôl meddwl maleisus o'i cydwladwyr yr Iddewon.

{5:24} Anfonodd hefyd bod arweinydd detestable Apollonius gyda byddin o ddau ac ugain mil o ennyn ef i slay y rhai a oedd yn eu oedran gorau, ac i werthu y menywod a'r iau math:

{5:25} sy'n dod i Jerwsalem, ac yn esgus heddwch, wnaeth ddefnyddio til y diwrnod sanctaidd o Saboth, wrth gymryd y Iddewon yn cadw dydd sanctaidd, dywedodd ei fod wedi ennyn ei dynion o hyd braich eu hunain.

{5:26} ac felly mae ganddo eu bod yn mynd i slew y dathlu o y Saboth, ac yn rhedeg drwy y ddinas gyda Arweiniodd arfau multitudes mawr.

{5:27} ond Judas Maccabeus gyda naw eraill, neu tua, tynnodd ei hun yn yr anialwch, ac yn byw

yn y mynyddoedd ar ôl y math o greaduriaid, gyda'i
cwmni, sy'n cael eu bwydo ar perlaysiau barhaus, rhag ofn y
dylent fod yn
talu y llygredd.

{6:1} amser ar ôl hyn anfonodd y Brenin yn hen ddyn o
Athen i orfodi yr Iddewon i wyro o'r cyfreithiau eu
tadau, ac nid i fyw ar ôl y deddfau Duw:

{6:2} a llygru hefyd y Deml yn Jerwsalem, ac i
ei alw y Deml Olympius Jupiter; a bod yn Garizim,
o Jupiter Amddiffynnwr dieithriaid, ag oedd yn eu dymuno
hynny
wedi ymhelaethu yn y lle.

{6:3} ddod mewn drygioni hwn oedd yn boenus a
anaf difrifol i bobl:

{6:4} ar gyfer y Deml oedd wedi'u llenwi gyda terfysg a fach gan
y Gentiles, sydd wedi harlots, ac wedi cael ei wneud gyda
merched o fewn y gylched lleoedd sanctaidd, ac yn ogystal â
y dwyn pethau nad oedd yn gyfreithlon.

Maccabees 681 Tudalen 2

{6:5} allor hefyd oedd llenwi gyda phethau anghysegregatedig, sy'n
Mae y gyfraith yn forbiddeth.

{6:6} nad oedd ychwaith yn gyfreithlon i ddyn i gadw'r Saboth diwrnod neu fasts hynafol, neu i broffesu ei hun o gwbl i fod yn Iddew.

{6:7} yn ddiwrnod geni'r Brenin bob mis ac maent eu cyflwyno gan gyfyngiadau chwerw i fwyta yr aberthau; ac Pan gedwir cyflym Bacchus, yr oedd yr Iddewon yn gorfodi i fynd i mewn gorymdaith i Bacchus, cario eiddew.

{6:8} ar ben hynny mae aeth allan Ordinhad y cymydog dinasoedd heathen, gan awgrym y Ptolemee, erbyn yr Iddewon, y dylent gadw at yr un ffasiynau, a yn talu eu aberth:

{6:9}, ac nid whoso fyddai cydymffurfio eu hunain at y Dylid rhoi moesau y Gentiles i farwolaeth. Gallai wedyn dyn wedi gweld dioddefaint a oedd yn bresennol.

{6:10} ar gyfer Roedd dwy ferch yn dwyn, sydd wedi circumcised eu plant; ef pan mae wedi arwain agored Cylch am y ddinas, o enau plant bychain y trosglwyddo ar eu bronau, maent

eu bwrw i lawr bendramwnwgl o wal.

{6:11} ac eraill, a oedd wedi rhedeg at ei gilydd i ogofâu ger

gan, i gadw y dydd Saboth yn gyfrinachol, yn cael ei ddarganfod
gan

Philip, roedd holl losgi gyda'i gilydd, oherwydd iddynt wneud
cydwybod i helpu eu hunain am y fraint fwyaf
diwrnod sanctaidd.

{6:12} yn awr yr wyf yn erfyn rhai sy'n darllen y llyfr hwn, eu
bod

Nid yn gyndyn i calamities hyn, ond bod yn barnu
cosbau hynny nad ydynt i fod i'w dinistrio, ond ar gyfer
sobreiddiol ein cenedl.

{6:13} yn arwydd o ei Duw mawr, pan

Ni phoenwn drwg yn dioddef unrhyw amser hir, ond ar unwaith
cosbi.

{6:14} i na fel gyda gwledydd eraill, bwy yr Arglwydd

forbareth yn amyneddgar i gosbi, til yn dod y

fulness eu pechodau, felly dealeth ef gyda ni,

{6:15} rhag ofn i hynny, yn dod i uchder pechod,

Wedyn dylai gymryd groch ohonom.

{6:16} ac felly mae ef byth yn withdraweth ei drugaredd

oddi wrthym ni: ac er fod cosbi ag adfyd, eto mi gredaf ei fod

byth gefnu ar ei bobl.

{6:17} ond gadewch hyn yr ydym yn siarad am rhybudd-unto ohonom. Ac yn awr down i ddatgan y mater yn ychydig o eiriau.

{6:18} Eleazar, un o Ysgrifenyddion prif, oed dyn, ac o gefnogi dda ffafriol, cyfyngwyd i agor ei geg, a bwyta moch y ymhelaethu.

{6:19} ond ei fod, yn hytrach yn dewis marw gloriously, nag i fyw staenio gyda abomination o'r fath, ei boeri ymlaen, a Daeth y cytundeb ei hun i boen,

{6:20} hynny fel roedd ei behoved iddynt ddod, yn benderfynol i

sefyll yn erbyn pethau o'r fath, gan nad yw yn gyfreithlon am gariad o

bywyd eu blasu.

{6:21} ond eu bod wedi cael tâl y wledd drwg,

ar gyfer y cysylltiad hen oedd ganddynt gyda dyn, mynd ag ef o'r neilltu, besought iddo ddwyn cnawd y ddarpariaeth ei hun, fel oedd yn gyfreithlon iddo ei ddefnyddio, a gwneud fel os oedd ei fod yn bwyta

cnawd o aberth neilltir y Brenin;

{6:22} bod wrth wneud hynny, gellid darparu iddo o farwolaeth,

a hen cyfeillgarwch gyda nhw ddod o hyd i blaid.

{6:23} ond dechreuodd ystyried yn dawel, a daeth fel ei oed, ac Ardderchogrwydd ei flynyddoedd hynafol, ac yn y anrhydedd ei ben llwyd, oedd whereon, ac ar ei fwyaf Addysg onest o'r plentyn, neu yn hytrach y gyfraith sanctaidd a wnaed

a roddir gan Dduw: Felly fe atebodd yn unol â hynny, a hwy yn ewyllysio iddi straightways i anfon ef i'r bedd.

{6:24} ar gyfer ei becometh ni ein hoedran ni, meddai ef, mewn unrhyw wise i

cuddio, lle y gallai llawer o bobl ifanc yn meddwl bod

Eleazar, cael eu blynyddoedd fourscore hen a deg, yn awr wedi mynd

i grefydd rhyfedd;

{6:25} ac felly maent drwy ragrith lofa, a'r awydd i

byw ychydig amser ac eiliad yn hwy, dylid twyllo'n

gan imi, ac rwy'n cael staen i 'm henaint, ac yn ei gwneud yn ofnadwy.

{6:26} ar gyfer er byddwn yn ar hyn o bryd

cael eu cyflwyno o gosbi dynion: eto ni ddylwn

dianc rhag llaw yr Hollalluog, fyw, nac yn marw.

{6:27} wherefore bellach, wrol newid y bywyd hwn, gwnaf hynny

shew hun o'r fath un fel oedran lofa requireth,

{6:28} a gadael enghraifft nodedig fel yn ifanc

farw o'u gwirfodd ac yn ddigon dewr i yr Anrhydeddus a cyfreithiau sanctaidd. A phan ddywedodd y geiriau hyn, ar unwaith

Aeth i boen:

{6:29} maent a arweiniodd iddo newid ewyllys da y mae eu moel

ef ychydig cyn i gasineb, oherwydd yr areithiau foresaid

Aeth ymlaen, fel yr oeddent, o gofio enbyd.

{6:30} ond pan oedd yn barod i farw gyda streipiau, ei

griddfan, a dywedodd, mae'n amlygu-unto yr Arglwydd, y mae ganddynt y

gwybodaeth sanctaidd, a tra bod efallai wedi bod yn darparu

o farwolaeth, awr ddioddef wyf poenau yn boenus mewn corff drwy fod yn

curo: ond yn enaid yr wyf yn fodlon i ddioddef y pethau hyn,

oherwydd mae arnaf ofn iddo.

{6:31}, ac felly y dyn hwn farw, gan adael ei farwolaeth am

enghraifft o ddewrder clodwiw, a Goffa o'r rhinwedd, nid

dim ond-unto dynion ifanc, ond-unto o'i genedl.

{7:1} Daeth i basio y saith brethren â hefyd, eu fam yn cymryd, a gorfodi gan y Brenin erbyn y gyfraith i flas moch y ymhelaethu, ac roedd yn parhau'n gyda felltith a chwipiaid y pleidiau.

{7:2} ond un ohonynt y spake gyntaf Dywedodd felly, beth wouldest Mae ymhél ofyn neu ddysgu ohonom? yr ydym yn barod i farw, yn hytrach na i camddefnyddio'u cyfreithiau ein tadau.

{7:3} yna y dywedodd y Brenin, mewn dicter, enillodd sosbenni a caldrons i'w gwneud poeth:

{7:4} Pa ar unwaith cael ei wresogi, ei fod wedi ennyn i Torrwch y tafod iddo spake hwnnw yn gyntaf, ac i dorri oddi ar y rhannau mwyaf ei gorff, gweddill ei brethren a ei mam yn edrych.

{7:5} awr pan oedd ef felly eu hanafu yn ei holl Aelodau,

2 Maccabees Tudalen 682

Dywedodd ei fod wedi ennyn ei fod eto yn fyw yn dod at y tân, ac i ffrio yn y badell: ac fel yr oedd anwedd y sosban am le da gwasgaredig, roedd eu hannog un arall gyda

y fam yn marw yn wrol, felly, yn dweud

Mae {7:6} y Arglwydd Duw looketh ar ein gwarthaf, a oes ganddynt mewn gwirionedd

gysur inni, fel Moses yn ei gân, sy'n dyst i

eu hwynebaw, datgan, yn ei ddweud, a rhaid iddo eu cysuro mewn

ei weision.

{7:7} hynny pan oedd y cyntaf yn farw ar ôl y rhif hwn, maent

dwyn yr ail wneud stoc watwarus ef: a pan

wedi eu tynnu oddi ar y croen ei ben gyda gwallt, maent

gofyn iddo, clefyd gwywo ymhél yn bwyta, cyn cael ei gosbi yn ymhél

drwy gydol pob aelod o câr dy gorff?

{7:8} ond mae ei ateb yn ei iaith ei hun, a dweud, Rhif.

Wherefore hefyd derbyniodd boen nesaf mewn trefn, fel y

Gwnaeth hen.

{7:9} a ymhél pan oedd yn diwethaf creu clytwaith, meddai ef, yn hoffi

ffyrnigrwydd ein takest y tu allan i'r bywyd presennol hwn, ond y Brenin y

Bydd byd yn ein codi fyny, sydd wedi marw ar ei gyfreithiau,- unto

edafeddog bywyd.

{7:10} ar ei ôl, gwnaed y trydydd stoc watwarus:

a pan oedd angen, rhoddodd allan ei dafod, a bod hawl cyn bo hir, ddwyn ymlaen ei ddwylo wrol.

{7:11} a dywedodd ddigon dewr, hyn a gefais o'r nefoedd; ac yn ei Deddfau yr wyf yn casáu iddynt; a rhag iddo gobeithio i eu derbyn eto.

{7:12} ychwanegu at werth y Brenin, ac a oedd â ef, yn ryfeddu yn ddyn ifanc dewr, am hynny ef Ystyriai dim poenau.

{7:13} bellach pan oedd y dyn hwn farw hefyd, oedd eu bod yn parhau'n

a mangled y bedwaredd yn yr un modd.

{7:14} felly pan oedd yn barod i farw Dywedodd felly, mae'n da, sy'n cael ei roi i farwolaeth gan ddynion, i chwilio am obaith o Dduw

codi fyny eto gan iddo: ag ar gyfer ymgynghoriadau ar y gweill, ni chewch wedi Rhif

atgyfodiad i fywyd.

{7:15} Afterward maent yn dwyn y pumed hefyd, ac yn mangled ef.

{7:16} yna edrychodd ef-unto y Brenin, a dywedodd, gan ymhél hast

pŵer dros ddynion, ymhél celf corruptible, ymhél doest pa ymhél

clefyd gwywo; ac eto nid yw yn credu bod ein cenedl yn disgwyl y cefnir Duw;

Mae {7:17} ond yn cadw at amser, ac wele ei bŵer mawr, sut bydd ei dychryn ymhlith y cyhudd a câr dy hadau.

{7:18} ar ei ôl hefyd ddaeth y chweched dosbarth, sy'n cael ei

Dywedodd yn barod i farw, beidio â chael ein twyllo, heb achos: ar gyfer ein

ddioddef y pethau hyn drosom ein hunain, ar ôl sinned erbyn ein

Duw: felly yn gwneud pethau gwych-unto inni.

{7:19} ond yn meddwl na ymhél, a takest mewn llaw i ymdrechu erbyn Duw, bod shalt ymhél dianc cael cosb.

{7:20} ond y fam oedd yn wych yn anad dim, a

teilwng o gof Anrhydeddus: ar gyfer pan welodd ei saith

Meibion wedi rhoi TAW o fewn gofod un diwrnod, hi moel gyda dewrder da, oherwydd y gobaith yr oedd hi yn yr Arglwydd.

{7:21} do, roedd hi wedi annog pob un ohonynt yn ei hun

iaith, yn llawn ysbryd dewr; a hi yn ailgodi'r

womanish meddyliau gyda'r stumog manly, meddai-unto
iddynt,

{7:22} Ni allaf ddweud sut y daeth et i fy groth: am fy

Nid Rhoddodd eich anadl na bywyd, ychwaith ydoedd I bod
ffurfio

yr aelodau o bob un ohonoch;

{7:23} ond Diau y crëwr y byd, sy'n

Ffurfiwyd y genhedlaeth o ddyn, a darganfod y dechrau

holl bethau, a hefyd o drugaredd ei hun roi eich anadl a

bywyd unwaith eto, et bellach i roi sylw dyledus nid eich hunain
ar gyfer ei

cyfreithiau fwyn.

{7:24} bellach gasáu Antiochus, feddwl ei hun, a

amau ei fod yn araith reproachful, tra yr ieuengaf

eto yr oedd yn fyw, oedd nid yn unig annog ef gan eiriau, ond
hefyd

Fe'i sicrhawyd â llwon, y byddai'n gwneud iddo ddau gyfoethog

ac yn ddyn hapus, os byddai'n troi o'r Deddfau ei

tadau; ac y hefyd byddai'n mynd iddo ar gyfer ei ffrind, a

ymddiried ynddo gyda materion.

{7:25} ond pan fydd y dyn ifanc byddai yn unrhyw achos
hearken

-unto ef, mae y Brenin yn galw ei fam, ac ei bod wedi annog
byddai hi yn Gwnsler y dyn ifanc i achub ei fywyd.

{7:26} a phan ef wedi ei hannog gyda llawer o eiriau,
addawodd ef fyddai hi yn cynghori ei mab.

{7:27} ond consortia hi ei hun tuag at iddo chwerthin y
didosturi greulon i'w gwawdio, spake yn iaith ei wlad ar hyn
modd; O fy mab, wedi trueni arnaf moel hwwn naw
mis yn y groth fy, a rhoddodd hwwn o'r fath tair blynedd, a
meithrin cysylltiad, a magwyd cyhudd-unto oedran hwn, a
ddioddef trafferthion addysg.

{7:28} yr wyf yn gwbl cyhudd, fy mab, edrych ar y nefoedd a
y ddaear, a'r cyfan sydd ynddo, ac ystyried bod Duw wedi
gwneud

iddynt am bethau nad oedd; ac felly y gwnaed dynolryw
yn yr un modd.

Mae {7:29} yn ofni nad y tormentor hwn, ond, yn deilwng o câr
dy

Brethren, câr dy farwolaeth sydd efallai yn derbyn hwwn
unwaith eto yn cymryd

drugaredd â câr dy brethren.

{7:30} whiles oedd hi eto yn siarad geiriau hyn, y

Dywedodd dyn ifanc, ef et i aros? Bydd I ni ufuddhau i'r
Gorchymy y Brenin: ond bydd yn ufuddhau Gorchymy o
y gyfraith a roddwyd-unto ein tadau gan Moses.

{7:31} a ymhél hast bod awdur yr holl helynt
erbyn y Hebrews, ni ddim dianc dwylo Duw.

{7:32} ar gyfer ydym yn dioddef oherwydd ein pechodau.

{7:33} ac er yn byw yr Arglwydd yn ddig gyda ni
ychydig tra ar gyfer ein sobreiddiol a cywiro, eto rhaid iddo fod
yn un eto gyda ei weision.

{7:34} ond ymhél, O godless dyn, a'r rhan fwyaf eraill
ddrwg, fod nid yn codi'r heb achos, nac yn ymchwyddo gyda
gobeithion ansicr, godi'r câr dy law erbyn gweision y
Duw:

{7:35} ar gyfer nid ymhél hast dianc barn eto
Hollalluog Dduw, a seeth pob peth.

{7:36} ar gyfer ein brethren, sydd bellach wedi dioddef byr
poen, yn marw o dan gyfamod Duw bythol fywyd: ond

Maccabees 683 Tudalen 2

trwy doethineb Duw, shalt ymhél, yn derbyn dim ond
cosb am falchder iddynt oll.

{7:37} ond, fel fy brethren, yn cynnig fy corff a'r bywyd
ar gyfer cyfreithiau ein tadau, beseeching Duw y byddai'n
gwneud hynny

gyflym yn tosturiol-unto ein cenedl; a hwnnw ymhél gan
mayest torments a phla gyfaddef, ei fod yn unig yn Dduw;

{7:38} a hwnnw mi a fy brethren ennyn digofaint y
Hollalluog, a ddaeth â gyfiawn ar ein cenedl, efallai
yn dod i ben.

{7:39} na'r Brenin ' mewn dicter, trosglwyddir ef yn waeth
na'r lleill i gyd, a chymerodd ddifrifol nad oedd ef yn gwawdio.

{7:40} fel y dyn hwn farw yn ddilychwin, a rhoi ei
Ymddiriedolaeth gyfan

yn yr Arglwydd.

Mae {7:41} yn para o popeth ar ôl y meibion y fam farw.

Mae {7:42} yn gadael i hyn fod yn ddigon bellach i wedi siarad
ynghylch

gwleddoedd idolatrous, a poenydio eithafol.

{8:1} yna Judas Maccabeus, ac a oedd â

Mae ef, aeth privily i'r trefi, a galw eu kinsfolks

gyda'i gilydd, a chymerodd-unto iddynt oll fel wedi parhau yn y Crefydd yr Iddewon, a gasglwyd am chwe mil o ddynion.

{8:2} a galwasant ar yr Arglwydd, y byddai'n edrych ar y bobl a droediwyd i lawr o bawb; a hefyd trueni y Deml a profaned o ungodly dynion;

{8:3} ac y byddai iddo gael trugaredd ar y ddinas, dolur ddifwyno, ac yn barod i'w gwneud hyd yn oed ar y ddaear;

a chlywed y gwaed sy'n wylo-unto ef,

{8:4} a chofiwch lladd drwg o ddiniwed

babanod, a blasphemies a gyflawnir yn erbyn ei enw;

ac y byddai'n gwneud shew ei casineb yn erbyn y drwg.

{8:5} awr pan oedd Maccabeus ei gwmni amdano ef, gallai ef nid yn ei erbyn y heathen: ar gyfer ennyn llid yr oedd yr Arglwydd wedi troi drugaredd.

{8:6} felly daeth yn ddirybudd, a llosgi trefi

a dinasoedd, ac wedi mynd i ddwylo mwyaf â

lleoedd, a goresgyn a rhoi i ddianc oes nifer bach o ei elynion.

Manteisiodd ond {8:7} arbennig ar AU y nos ar gyfer

o'r fath ymdrechion Cyfrin, ychwanegu at werth y ffrwythau sancteiddrwydd ei

oedd lledaenu bob lle.

{8:8} hynny pan welodd y dyn hwn wedi cynyddu ychydig Philip ac ychydig, mae'r a bod pethau'n ffynnu gydag ef o hyd a fwy, ysgrifennodd-unto Ptolemeus, llywodraethwr Celosyria a Phenice, i gynhyrchu mwy o gymorth i faterion y Brenin.

Yna ar unwaith dewis {8:9} Nicanor fab

Patroclus, un o'i ffrindiau arbennig, anfonodd ef gyda ni

llai nag ugain mil o holl genhedloedd dan ef, i

allan y genhedlaeth gyfan o Iddewon; ac ag ef ei fod

Ymunodd â Gorgias capten, oedd yn faterion rhyfel hefyd brofiad gwych.

{8:10} felly ymgwymerodd Nicanor i wneud cymaint o arian o yr Iddewon caeth, fel dylem dalu teyrnged i ddau mil o dalentau, oedd y Brenin i dalu i y Rhufeiniaid.

{8:11} wherefore ar unwaith anfonodd i'r dinasoedd ar arfordir Môr, datgan gwerthu yr Iddewon caeth, a addawol y dylent gael cyrff fourscore a deg ar gyfer un talent, nid disgwyl groch a oedd i

yn dilyn arno o Dduw Hollalluog.

{8:12} awr pan gyflwynwyd gair-unto Judas o

Y Nicanor yn dod, a oedd ef yn ei ddweud-unto y rhai a oedd ag ef fod y Fyddin oedd wrth law,

{8:13} eu bod yn ofnus, a drwgdybio cyfiawnder o

Mae Duw, yn ffoi, ac yn cyfleu eu hunain i ffwrdd.

{8:14} gwerthodd eraill bob un a oedd wedi eu gadael, a withal besought yr Arglwydd i'w cyflawni, a werthwyd gan y drwg Nicanor cyn iddynt gyfarfod gyda'i gilydd:

{8:15} ac os nid er eu lles eu hunain, eto ar gyfer y

cyfamodau wedi gwneud gyda eu tadau, ac ar gyfer ei sanctaidd a mwyn enw gogoneddus, y galwyd.

{8:16} fel y galwodd Maccabeus ei ddynion at ei gilydd-unto y

Rhif o chwe mil o, ac wedi annog iddynt beidio â bod yn dioddef gyda terfysg y gelyn, nac ofn mawr

llu o heathen, a ddaeth yn anghywir yn eu herbyn; ond i ymladd yn wrol,

{8:17}, ac i osod ger bron eu llygaid yr anaf hwnnw iddynt

gam wedi gwneud y lle sanctaidd, a chario greulon

y ddinas, a hyn a wnaethant yn destun sbort, a hefyd y

cymryd i ffwrdd o Lywodraeth eu cyndadau:

{8:18} i nhw, meddai ef, Ymddiriedolaeth yn eu harfau a beiddgarwch; ond mae ein hyder yn yr Hollalluog sydd yn Nghymru yn y dyfodol gellir bwrw i lawr y ddau eu bod yn dod yn ein herbyn, a

hefyd y byd i gyd.

{8:19} ymhellach, fod Adroddodd-unto iddynt hyn sy'n helpu Canfu eu cyndadau, a sut roedd eu cyflwyno, pan o dan Sennacherib gant o fourscore a phum mil farw.

{8:20} a dywedodd wrthyn nhw y frwydr a oedd ganddynt yn Babylon gyda y Galatians, sut y daethant ond wyth mil ym mhob busnes, gyda phedair mil o Macedonians, a bod y Macedonians cael eu dryswch, Dinistriodd wyth mil o ugain a chant o mil oherwydd y cymorth a oedd ganddynt o'r nefoedd, a Felly ni chafodd booty mawr.

{8:21} felly pan ei fod wedi gwneud iddynt beiddgar gyda'r rhain

geiriau, ac yn barod i farw dros y gyfraith a'r wlad, ei ei fyddin wedi'i rhannu'n bedair rhan;

{8:22} ac ymunodd â â ei hun ei hun brethren, arweinwyr pob band, ffraethineb Simon, a Joseph a Jonathan, 15 pob un yn rhoi cannoedd o ddynion.

{8:23} hefyd a benodwyd ganddo Eleazar i ddarllen y Llyfr Sanctaidd:

a phan ei fod wedi rhoi hwn arwyddair, help iddynt Duw; ei hun yn arwain y band cyntaf,

{8:24} a gan help Hollalluog mae nhw arweiniodd uchod naw mil o eu gelynion, a clwyfo a anafir

rhan fwyaf y Nicanor yn cynnal, ac felly roi i gyd i ddianc;

{8:25} a gymerodd eu harian a ddaeth i'w prynu, a mynd ar drywydd lawer: ond digon o amser iddynt ddychwelyd:

2 Maccabees Tudalen 684

{8:26} ar gyfer oedd y diwrnod cyn y Saboth, a

Felly byddai ydynt mwyach yn dilyn iddynt.

{8:27} hynny pan maent wedi casglu ynghyd, eu arfwisg

ac yn difetha eu gelynion, oedd yn cael eu meddiannu eu hunain am

y Saboth, sy'n cynhyrchu mwy na canmoliaeth a diolch i y

Arglwydd, sydd wedi cael eu cadw-unto y diwrnod hwnnw, a oedd yn y

yn dechrau o drugaredd iddo grynhoi'r arnynt.

{8:28} ac ar ôl y Saboth, pan oeddent wedi rhoi rhan o'r ysbail hanafu, gweddwon, a'r amddifad, y gweddillion eu rhannu ymhlith eu hunain ac yn eu gweision.

{8:29} pan gwnaethpwyd hyn, ac wedi gwneud supplication cyffredin, maent yn besought yr Arglwydd tosturiol i

ei gysoni ag ei weision am byth.

{8:30} ymhellach o'r rheini a oedd â Timotheus a

Bacchides, a fu'n ymladd yn eu herbyn, maent arweiniodd uchod

ugain mil o, a hawdd iawn cyd-dynnu'n uchel a chryf yn dal,

a rhanedig ymysg eu hunain ysbail lawer mwy, ac a wnaeth

Mae y hanafu, amddifad, gweddwon, ie, ac yr oed hefyd, yn gyfartal

yn ysbail â hwy eu hunain.

{8:31} a pan maent wedi casglu eu arfwisg

gyda'i gilydd, hwy a osododd eu pob un yn ofalus yn gyfleus

lleoedd ac olion yr ysbail a ddaeth i

Jerwsalem.

{8:32} Mae nhw arweiniodd hefyd Philarches, person hwnnw drwg,

pwy oedd gyda Timotheus, ac wedi digio yr Iddewon llawer ffyrdd.

{8:33} at hynny ar megis adeg pan eu bod yn cadw y wledd ar gyfer

y fuddugoliaeth yn eu gwlad eu llosgi eu Callisthenes, a oedd gosod tân ar y gatiau sanctaidd, sydd wedi ffoi rhag i dŷ bach; ac felly cafodd cyfarfod gwobrwyo am ei ddrygioni.

{8:34} ag ar gyfer y mwyaf anrasol Nicanor, a oedd dwyn mil o fasnachwyr i brynu yr Iddewon,

{8:35} oedd drwy help yr Arglwydd i lawr gan iddynt, ohonynt wnaeth gyfrif o leiaf; a rhoi oddi ar ei apparel gogoneddus, ac yn cyflawni ei gwmni, ef fel gwas sy'n ffoi drwy y midland-unto Antioch cael dishonour mawr iawn, a dinistriwyd ei gynnal.

{8:36} felly ef, a gymerodd arno i wneud yn dda y

Gwybod eu teyrnged drwy gyfrwng captives yn Jerwsalem, Rhufeiniaid

dramor, nad oedd yr Iddewon gan Dduw i ymladd drostynt, a Felly ni allent fod wedi brifo, oherwydd eu bod yn dilyn y

cyfreithiau a roddodd iddynt.

{9:1} am yr amser hwnnw daeth Antiochus â dishonour allan o wlad Persia

{9:2} ar gyfer oedd yno yn y ddinas o'r enw Persepolis, a Aeth tua i rob y Deml, ac i gynnal y ddinas; hynny redeg llu i amddiffyn eu hunain gyda arfau eu rhoi iddyn nhw ddianc; ac felly mae'n digwydd, y Dychwelodd Antiochus yn hedfan y trigolion i gyda cywilydd.

{9:3} bellach pan ddaeth i Ecbatane, dygwyd y newyddion iddo beth oedd wedi digwydd-unto Nicanor a Timotheus.

{9:4} wedyn yn chwyddo gyda dicter. Credai dianc ar yr Iddewon wedi gwneud y gwarth-unto ef gan y rhai hynny gwneud iddo ffoi. Felly enillodd iddo ei chariotman i gyrru heb roi'r gorau, ac i anfon y daith, y barn Duw ef yn dilyn yn awr. I wedi siarad gyda balchder yn y math hwn, y byddai'n dod i Jerwsalem a gwneud yn lle claddu cyffredin yr Iddewon.

{9:5} ond yr Arglwydd Hollalluog, Duw Isreal, yn smote

ef gyda pla anwelladwy ac anweledig: neu cyn gynted ag y mae'n

wedi siarad geiriau hyn, poen o y coluddion a oedd yn

Daeth remediless ar iddo, a torments yn boenus o mewnl rhannau;

{9:6} ac y mwyaf gyfiawn: ar gyfer mae'n parhau'n eraill coluddion i ddynion gyda llawer o a rhyfedd o torments.

{9:7} Howbeit ef peidiodd dim o gwbl gan ei brolio,

ond yr oedd llenwi gyda balchder, anadlu allan tân yn ei dicter yn dal i

erbyn yr Iddewon, ac yn Gorchymyn i brys dyladwy y daith: ond

Daeth i basio y syrthiodd i lawr gan ei cerbyd, yn cael ei

dreisgar; fel y cwmp yn boenus, ar ôl pob aelod o'i

Roedd y corff yn poeni llawer.

{9:8}, ac felly ei bod ychydig gorlethu meddwl gallai

ennyn y tonnau y môr, (mor falch oedd ef tu hwnt i'r

cyflwr dyn) a pwyso a mesur y mynyddoedd uchel

bellach Roedd cydbwysedd, bwrw ar lawr gwlad, ac yn

horselitter, shewing blaen-unto holl bŵer amlwg o

Duw.

{9:9} fel y cododd y llyngyr y tu allan i'r corff hwn

dyn drwg, a whiles oedd yn byw mewn tristwch a phoen, ei Gostyngodd cnawd i ffwrdd, a filthiness ei arogl oedd noisome ei holl fyddin.

{9:10} ac y dyn, y credir bod ychydig gorlethu gallai cyrraedd i sêr y nefoedd, gallai unrhyw ddyn yn goddef i gario ar gyfer ei helynt ynghylch annioddefol.

{9:11} yma felly, cael eu blino, dechreuodd i adael oddi ar ei balchder mawr, ac i ddod i wybod ei hun gan felltith Duw, ei boen gynyddu bob hyn o bryd.

{9:12} a pan na allai ef ei hun lynu ei hun arogl, a ddywedodd y geiriau hyn, mae'n cyfarfod i fod yn destun-unto

Duw, ac ni ddylai feddwl gyda balchder dyn yn farwol ei hun pe bai'n Duw.

{9:13} person drwg hwn wedi addo hefyd-unto yr Arglwydd, bellach dim mwy fysa drugaredd arno, felly, yn ei ddweud

{9:14} y ddinas Sanctaidd (y y ef oedd yn mynd yn frys i osod hyd yn oed ar y ddaear, ac i wneud ei buryingplace cyffredin,) byddai ei osod yn rhydd:

{9:15} ac fel cyffwrdd yr Iddewon, ef oedd wedi ei farnu yn

Nid teilwng cymaint ynghylch claddu, ond yn bwrw gyda eu plant i fod yn devoured o ffowls a bwystfilod gwyllt, byddai'n gwneud pob hafal iddynt i ddinasyddion Athen: {9:16} a'r Deml sanctaidd, a cyn ei fod wedi ei ddifetha, byddai'n Addurnwch â rhoddion reit dda, ac yn adfer pob sanctaidd

Mae llongau ac mae llawer mwy, ac allan o refeniw ei hun yn ei dalu

y tâl a godir sy'n perthyn i'r aberth:

{9:17} do, a hefyd iddo fyddai dod Iddew ei hun,

fynd trwy y byd yn byw, a datgan

grym Duw.

{9:18} ond ar gyfer hyn oll byddai ei poenau yn peidio: ar gyfer y

barn gyfiawn Duw oedd dod iddo: Felly

Maccabees 685 Tudalen 2

anobeithio ynghylch ei iechyd, ysgrifennodd-unto yr Iddewon y llythyr

gwarantu, sy'n cynnwys ffurflen supplication, ar ôl

y modd hwn:

{9:19} Antiochus, Brenin a llywodraethwr, yr Iddewon da

ei dinasyddion yn wisheth o lawenydd, iechyd a ffyniant:

{9:20} os mae et a eich plant hwyl arni, a eich materion fyddai eich bodlonrwydd, rhoddaf iawn iawn diolch i Dduw, ar ôl fy ngobaith yn y nefoedd.

{9:21} mi, yn wan, neu fel arall byddai gennyf cofio garedig eich anrhydedd ac ewyllys da a dychwelyd allan yr oeddwn yn meddwl o Persia, ac yn mynd â chlefyd difrifol, Mae'n angenrheidiol i ofal ar gyfer diogelwch cyffredin pawb:

{9:22} Nid distrusting iechyd lofa, ond cael gobaith mawr i ddianc rhag hon oherwydd salwch.

{9:23} ond ystyried hynny hyd yn oed fy nhad, pa bryd Arweiniodd byddin i wledydd uchel. penodi olynnydd,

{9:24} hyd y diwedd, os oedd unrhyw beth yn dod groes i disgwyliad, neu os oedd unrhyw tidings ddwyn hynny oedd anaf difrifol, yn y tir, gan wybod i bwy oedd y wladwriaeth na fyddai gadael, cythryblus:

{9:25} unwaith eto, ystyried y ffordd y tywysogion y mae modd eu

Cyffinwyr a'r cymdogion-unto fy Deyrnas aros am

cyfleoedd, ac yn disgwyl y bydd hyn yn y digwyddiad. Mae gennyf

penodi fy mab Brenin Antiochus, bwy yn aml wedi ymrwymo a chanmol-unto llawer ohonoch chi, pan gynyddodd i y

taleithiau uchel; i bwy yr wyf wedi ysgrifennu fel y followeth:

{9:26} felly yn gweddio ac yn gofyn ichi gofio y

budd-daliadau y mae wedi'i wneud-unto ydych yn gyffredinol, ac yn arbennig,

ac y bydd pob dyn yn dal i fod yn ffyddlon i mi ac i fy mab.

{9:27} ar gyfer yr wyf yn darbwylllo bod ei fod yn deall fy meddwl

Bydd ffafriol ac yn raslon ildio eich dymuniadau.

{9:28} felly y llofrudd a blasphemer ôl dioddef

mwyaf ddifrifol, fel y dywedodd ei fod yn entreated dynion eraill, felly bu farw ef

marwolaeth truenus mewn gwlad rhyfedd yn y mynyddoedd.

{9:29} a Philip, y magwyd ag ef, yn cael

i ffwrdd ei gorff, sydd hefyd yn ofni mab Antiochus aeth

yn yr Aifft i Ptolemeus Philometor.

{10:1} awr Maccabeus ac yn ei gwmni, yr Arglwydd

eu tywys, adennill y Deml ac yn y ddinas:

{10:2} ond allorau a heathen yr oedd adeiladu yn y agor stryd, a hefyd y capeli, eu tynnu i lawr.

{10:3} ac ar ôl glanhau y Deml a wnaethant un arall allor, a cherrig trawiadol Cymerodd tân allan ohonynt, a cynnig aberth ar ôl dwy flynedd, ac wedi eu nodi aroglarth, a goleuadau, ac shewbread.

{10:4} pan wnaed hynny, maent wedi disgyn fflat i lawr, a besought Arglwydd y gallai deuant dim mwy i o'r fath helyntion; ond os oedd eu sinned yn fwy erbyn ef, ei fod byddai ei hun wedi chasten iddynt gyda'r drugaredd, a'u bod yn Efallai na ddylid darparu-unto gabledus ac barbarous y Cenhedloedd.

{10:5} bellach ar yr un diwrnod bod y dieithriaid profaned y Deml, ar yr iawn un diwrnod cafodd ei lanhau Unwaith eto, hyd yn oed y pump a'r ugeinfed dydd o un mis, sydd yn Casleu.

{10:6} ac roeddent yn cadw wyth diwrnod gyda gladness, fel yn gwledd y tabernacles, gan gofio nad y mae hir gorlethu gynhaliwyd wledd y tabernacles, pan yn eu crwydro yn y mynyddoedd a'r cuddfannau fel bwystfilod.

{10:7} felly mae nhw'n moel o ganghennau, a boughs teg, a cledrau hefyd, ac yn canu Salmau-unto ef sydd wedi rhoi iddynt llwyddiant da yn glanhau ei le.

Roedd {10:8} eu hordeinio hefyd drwy statud cyffredin a dyfarniad, y dylid cadw bob blwyddyn y dyddiau hynny o y genedl gyfan yr Iddewon.

{10:9} ac roedd hyn yn ddiwedd Antiochus, o'r enw Epiphanes.

{10:10} bellach y bydd yn datgan y Deddfau Antiochus Eupator, pwy oedd mab y dyn drwg hwn, casglu fyr calamities y rhyfeloedd.

{10:11} felly pan oedd yn dod at y Goron, gosododd un Lysias dros faterion ei amgylchfyd, ac a benodwyd iddo ei Prif lywodraethwr o Celosyria a Phenice.

{10:12} ar gyfer Ptolemeus, a alwyd Macron, dewis yn hytrach i wneud cyfiawnder-unto Iddewon am y cam a oedd wedi'i wneud-unto iddynt ymdrechu i barhau i heddwch gyda iddynt.

{10:13} hynny gael eu cyhuddo o Gyfeillion y Brenin cyn Eupator, a galwodd bradwr ar bob gair oherwydd ei fod

Roedd wedi gadael Cyprus, yr oedd Philometor wedi ymrwymo-
unto ef,

ac yn goffadwriaeth i Antiochus Epiphanes, a gweld ei fod
mewn oes lle Anrhydeddus, ef oedd mor gyndyn, ei fod
gwenwyno ei hun a fu farw.

{10:14} ond pan Gorgias oedd llywodraethwr yn dal, ei
milwyr, a meithrin rhyfel yn llogi barhaus gyda yr Iddewon:

{10:15} a therewithall y Idumeans, wedi gotten
dwylo eu mwyaf tramwyfa ganddi, yr Iddewon yn cael eu cadw
brysur, ac yn derbyn y rhai oedd yn banished o
Jerwsalem, aethant i meithrin rhyfel.

{10:16} wedyn eu bod gyda Maccabeus eu gwneud
supplication, a besought Duw y byddai'n eu

Cynorthwy-ydd; ac felly yr oeddent yn rhedeg gyda thrais ar dal
cryf

o Idumeans,

{10:17} ac ymosod yn gryf, yn ennill y

dal, ac yn cael eu cadw oddi ar y bu'r ymladd ar y wal, ac
arweiniodd

Mae hynny i gyd yn dod o fewn eu dwylo, a lladd dim llai nag
ugain

mil.

{10:18} ac oherwydd bod rhai, a oedd yn llai na naw mil, yn ffoi at ei gilydd i ddau gastell cryf iawn, ar ôl pob math o bethau cyfleus i gynnal y gwarchae, {10:19} gadawodd Maccabeus Simon a Joseph a Zaccheus hefyd, a nhw oedd gydag ef, a oedd yn ddigon i gwarchae iddynt, a gadael ei hun-unto rhai lleoedd sy'n Roedd angen mwy ei helpu.

{10:20} bellach eu bod yn gyda Simon, dan arweiniad gyda covetousness, perswadiwyd am arian drwy rai o'r

2 Maccabees Tudalen 686

rhai a oedd yn y Castell, a chymerodd saith deg mil o drachms, a gadael y mae rhai ohonynt yn dianc.

{10:21} ond pan ddywedwyd wrthi Maccabeus hyn a wnaed, galw llywodraethwyr y bobl gyda'i gilydd, gan gyhuddo dynion hynny, y maent wedi gwerthu eu brethren am arian, a gosod eu gelynion am ddim i ymladd yn eu herbyn.

{10:22} fel y mae ef yn slew y rhai a ganfuwyd bradwyr, a Cymerodd y ddau gastell ar unwaith.

{10:23} ac yn cael llwyddiant da gyda ei arfau ym mhob

pethau a aeth â ar y gweill, ef arweiniodd yn dal dau mwy nag
ugain mil o.

{10:24} awr Timotheus, bwy yr Iddewon wedi goresgyn
o'r blaen, pan ei fod wedi casglu lliaws mawr o dramor
gorfodi, ac nid ychydig, daeth fel er y ceffylau allan o Asia ef
Byddai cymryd Jewry drwy rym arfau.

{10:25} ond pan Tynnodd ger, a oedd â
Trodd Maccabeus eu hunain i weddio-unto Duw, a
mymryn o ddaear ar eu pennau, a girded eu loins â
sachliain,

{10:26} a dod i lawr ar waelod yr allor, a
besought ef i fod yn llawn iddynt, ac i fod yn elyn i
eu gelynion, ac yn elyn i wrthwynebwyr eu, fel y
Mae'r gyfraith yn declareth.

{10:27} felly ar ôl y weddi cymerodd eu harfau, ac
Aeth ymlaen ymhellach oddi wrth y ddinas: a pan y tynnodd ger
i
eu gelynion, maent yn cadw eu hunain.

{10:28} bellach yn yr haul yn cael eu codi o'r newydd, ymunodd
ddau
gyda'i gilydd; un rhan ynghyd â eu rhinwedd yn cael eu

lloches hefyd-unto yr Arglwydd am addewid eu llwyddiant a buddugoliaeth: yr ochr arall yn gwneud eu dicter yn arweinydd eu brwydr

{10:29} ond pan yn canu gryf y frwydr, roedd yn ymddangos -unto gelynion o ddynion comely nefoedd pump ar

Arweiniodd ceffylau, gyda ffrwynau o aur, a dau ohonynt yr Iddewon,

{10:30} a gymerodd Maccabeus betwixt iddynt, a gwmpesir ef ar arfau bob ochr, ac yn ei gadw diogel, ond saethu saethau a lightnings yn erbyn y gelynion: fel eu bod yn cael eu gymhlethu â dallineb, a llawn o helbul, roeddent yn eu lladd.

{10:31} ac yno roedd Abaty o footmen ugain mil o a pum cant, a chwe chant o geffylau.

{10:32} ag i Timotheus ei hun, roedd iddo ffoi i iawn gryf cynnal, o'r enw Gawra, lle'r oedd Chereas yn llywodraethwr.

{10:33} ond eu bod yn gyda'r Maccabeus gosododd warchae erbyn y Gaer gam dewr wrth bedwar diwrnod.

{10:34} ac yr oeddent o fewn, ymddiried i gryfder y lle, blasphemied yn hynod, ac yngan ddrwg

geiriau.

{10:35} Serch hynny ar y pumed diwrnod hugain cynnar dynion ifanc Maccabeus' cwmni, eu cynhyrfu â dicter oherwydd y blasphemies, ymosodiad y wal manly, a gyda dewrder ffyrnig a lladd y cyfarfu'r withal.

{10:36} eraill am i fyny yn yr un modd ar ôl iddynt, yn eu whiles Roedd chwarae gyda hwy a oedd o fewn, llosgi y tyrau, ac roedd cynnau'r tanau llosgi blasphemers fyw; ac eraill Torrodd agor y clwydi, a chael yng ngweddill y fyddin, cymerodd y ddinas,

{10:37} a laddwyd Timotheus, a oedd yn cuddio dan rai pwll, a Chereas ei frawd, â Apollophanes.

{10:38} pan wnaed hyn, roeddent yn canmol y Arglwydd gyda Salmau a diolchgarwch, sydd wedi gwneud pethau mor fawr ar gyfer

Israel, a rhoi iddynt y fuddugoliaeth.

{11:1} Nid hir ar ôl y, Lysias protector y Brenin a Cymerodd cefnder, sydd hefyd yn rheoli materion, anfodlonrwydd boenus

am y pethau a oedd yn gwneud hynny.

{11:2} a pan oedd wedi casglu tua fourscore

mil gyda holl geffylau, daeth AU erbyn yr Iddewon,
meddwl i wneud y ddinas fyw ynddynt y Gentiles,
{11:3} ac ennill o Deml, ar y llall

capeli y heathen, ac i osod yr offeiriadaeth uchel i werthu
bob blwyddyn:

{11:4} dim o gwbl o ystyried grym Duw ond pyffion
gyda gwaith ei deng miloedd o footmen, ac yn ei miloedd o
geffylau, ac ei fourscore eliffantod.

{11:5} felly daeth i Judea, a dynnodd ger Bethsura,
a oedd yn dref cryf, ond pell o Jerwsalem

Gosododd hanner, ac mae'n boenus gwarchae-unto iddo.

{11:6} bellach pan yr oeddent gyda'r Clywodd Maccabeus

Dywedodd ei fod dan warchae dal, maent a'r holl bobl â

Roedd lamentation a dagrau besought Arglwydd y byddai'n
anfon

angylion da i ddarparu Israel.

{11:7} yna cymerodd Maccabeus ei hun yn gyntaf oll arfau,

annog eraill y byddent yn jeopord eu hunain

ynghyd ag ef i helpu eu brethren: Felly aeth yn ei blaen

ynghyd â cof barod.

{11:8} ac fel yr oeddent ar Jerwsalem, roedd yn ymddangos cyn iddynt ar gefn ceffyl un mewn dillad gwyn, ysgwyd ei arfwisg o aur.

{11:9} ac yna roeddent yn canmol y Duw tosturiol cyfan at ei gilydd,

a chymerodd galon, ychwanegu at werth eu bod yn barod nid yn unig at

ymladd â dynion, ond gyda bwystfilod mwyaf creulon, a pierce drwy waliau o haearn.

{11:10} felly Gorymdeithiodd maent ymlaen yn eu arfwisg, cael cynorthwy-ydd o'r nefoedd: ar gyfer yr Arglwydd oedd tosturiol

-unto iddynt

{11:11} a rhoi tâl ar eu gelynion fel

Llewod, maent arweiniodd footmen mil ar ddeg, ac un ar bymtheg

cannoedd o geffylau, ac yn rhoi holl eraill i ddianc.

{11:12} llawer ohonynt hefyd yn cael eu clwyfo yn dianc noeth; a Lysias ei hun yn ffoi i ffwrdd yn gywilyddus, ac felly wedi dianc.

{11:13} sydd, fel yr oedd yn ddyn o ddeall, bwrw

gyda ei hun pa golled a gawsai, ac o ystyried bod y
Hebrews y gellid Nid goresgyn, oherwydd Duw Hollalluog
helpu iddynt, anfonodd-unto iddynt,
{11:14} a'u darbwylllo i gytuno i bob resymol
amodau, ac wedi addo y byddai perswâd ar y Brenin

Maccabees 687 Tudalen 2

Mae'n rhaid i'r anghenion fod yn gyfaill-unto iddynt.

{11:15} Cydsyniodd Maccabeus wedyn i Lysias y
dymunir, bod yn ofalus o da cyffredin; ac o gwbl

Ysgrifennodd Maccabeus-unto Lysias ynghylch yr Iddewon, y
Brenin

a'i rhoddodd.

{11:16} ar gyfer Roedd llythyr ysgrifenedig-unto Iddewon o
Lysias i'r perwyl hwn: Lysias-unto pobl yr Iddewon
sendeth cyfarchiad:

{11:17} John ac Absolom, a anfonwyd gennych,
mi gyflwyno deiseb wedi tanysgrifio, a gwneud cais ar gyfer
perfformiad sbâr.

{11:18} felly pa bethau soever oedd yn cwrdd yn
adroddwyd i'r Brenin, yr wyf wedi datgan eu, ac mae ef yn ôl

roddir cymaint ag y gallai fod.

{11:19} ac os pryd bydd et gadw eich hunain ffyddlon i y wladwriaeth, hefyd o hyn ymlaen bydd yn ymdrechu i fod yn ffordd o eich

da.

{11:20} Mae ond y manylion wedi rhoi Gorchymyn i hyn a'r llall a ddaeth oddi wrthyf fi, i ymgynghori â chi.

{11:21} tocyn et yn dda. Y gant ac wyth a ddeugain flwyddyn, y pedwar a'r ugeinfed dydd o'r mis Dioscorinthius.

{11:22} bellach oedd llythyr y Brenin yn cynnwys y geiriau hyn: Mae'r Brenin Antiochus-unto ei frawd Lysias sendeth cyfarchiad:

{11:23} ers ein tad yn cael eu cyfieithu-unto y duwiau, ein Bydd yw, eu bod yn bod yn ein amgylchfyd byw dawel, bod pob Gall un fod yn bresennol ar faterion ei hun.

{11:24} Rydym yn deall hefyd na fyddai yr Iddewon cydsyniad i ein tad, am eu dwyn-unto y ddefod o y Gentiles, ond yn hytrach wedi cadw eu hunain modd o byw: angen arnynt ar gyfer y sy'n achosi ohonom, ein bod ddylai ddioddef iddynt fyw ar ôl eu Deddfau eu hunain.

{11:25} wherefore ein meddwl yw, y bydd y genedl hon yn wedi gorffwys, ac yr ydym yn benderfynol o adfer iddynt eu teml,

y maent yn byw ynnddi yn ôl y tollau tramor o eu cyndeidiau.

{11:26} shalt ymhél yn gwneud yn dda felly anfon-unto iddynt, grant eu heddwch, a hynny pan maent yn ardystiedig o ein cof, gallant fod yn gysur da, a byth yn mynd Gwên ar eu hwynebaw

am eu materion eu hunain.

{11:27} a llythyr y Brenin-unto y genedl o y

Roedd Iddewon ar ôl y modd hwn: Mae'r Brenin Antiochus sendeth

cyfarchiad-unto y Cyngor, a gweddill yr Iddewon:

{11:28} os mae et hwyl arni, mae gennym ein dymuniad; yr ydym hefyd yn

iechyd da.

{11:29} Menelaus ei-unto inni, yn eich awydd

i ddychwelyd adref, ac i ddilyn eich busnes eich hun:

{11:30} wherefore a bydd yn gadael bydd ganddynt diogel cynnal diogelwch tan y degfed dydd o Xanthicus.

{11:31} a bydd yr Iddewon yn defnyddio'r math o gigoedd a Deddfau, fel o'r blaen; ac nid oes yr un ohonynt unrhyw ffordd o ffyrdd

Bydd yn molested i ignorantly pethau.

{11:32} yr wyf wedi anfon hefyd Menelaus, y gall ef cysur chi.

{11:33} tocyn et yn dda. Yn y can deugain ac wythfed flwyddyn, ac y pymthegfed diwrnod o'r mis Xanthicus.

{11:34} anfonodd y Rhufeiniaid hefyd lythyr-unto iddynt sy'n cynnwys y geiriau hyn: Quintus Memmius a Titus

Mae Manlius, Llysgenhadon y Rhufeiniaid, yn anfon cyfarchiad-unto

pobl yr Iddewon.

{11:35} Lysias o gwbl yn gefnder i'r Brenin oes ganddynt roddwyd, hynny hefyd yr ydym yn falch iawn.

{11:36} ond cyffwrdd pethau o'r fath fel y barnodd ef i fod yn cyfeirir at y Brenin, ar ôl et wedi hysbysu ohoni, anfon un ar unwaith, yw y gallai ddatgan fel y mae'n gyfleus i chi: ar gyfer yn awr yn mynd i Antioch.

Mae {11:37} felly anfon rhai gyda'r cyflymder, y gall ein gwybod beth yw eich meddwl.

{11:38} ffarwelio. Hon gant ac wyth a ddeugain
flwyddyn, y pymthegfed diwrnod o'r mis Xanthicus.

{12:1} pan wnaethpwyd cyfamodau hyn, aeth Lysias
-unto y Brenin, ac roedd yr Iddewon am eu hwsmonaeth.

Ond {12:2} o governours nifer o leoedd,

Timotheus, a Apollonius mab Genneus, hefyd

Hieronimus, a Demophon, ac wrth eu hymyl Nicanor y

llywodraethwr yn Cyprus, ni fyddai'n dioddef iddyn nhw fod yn
dawel a

yn byw mewn heddwch.

Hefyd, gwnaeth {12:3} dynion Joppa o'r fath weithred ungodly:

Roedd yn rhoi'r bai arnom yr Iddewon wedi ymhelaethu
ymhlith iddynt fynd gyda eu

gwragedd a'r plant i gychod oedd wedi ei baratoi,

fel pe wedi eu golygu unrhyw loes.

{12:4} sy'n derbyn ohono yn ôl y comin

Ordinhad y ddinas, yn ddymunol i fyw mewn heddwch, ac

amau dim: ond pan oedd yn mynd ymlaen yn y

dwfn, roedd eu eu boddi dim llai na dau gant ohonynt.

Clywodd Judas pan {12:5} creulondeb hwn wneud-unto ei

cydwladwyr, ei fod wedi ennyn rhai oedd gydag ef i

eu gwneud yn barod.

{12:6} a galw ar Dduw y barnwr cyfiawn, ei

Daeth erbyn hynny llofruddwyr ei brethren, a llosgi y

Hafan yn ystod y nos, a gosod y cychod ar dân, a rhai sy'n ffoi rhag

phetai mae ef arweiniodd.

{12:7} a pan y dref oedd yn ddistaw, aeth yn ei

ôl, fel pe byddai'n dychwelyd Cadwch iddynt am y

Dinas Joppa.

{12:8} ond pan glywodd fod y Jamnites yn gwarchod

i wneud yn yr un modd-unto yr Iddewon wedi ymhelaethu yn eu plith,

{12:9} Daeth ar y Jamnites hefyd yn ystod y nos, a gosod

tân ar yr Hafan ac y Llynges, fel bod y golau y tân

Gwelwyd yn Jerwsalem hanner dau gant a deugain o oddi ar.

{12:10} awr pan maent yn mynd o felly naw

hanner yn eu taith tuag at Timotheus, dim llai na

pum mil o ddynion ar glwy'r traed a'r pum cant o geffylau o y

Arabians gosod arno.

Tudalen 2 Maccabees 688

{12:11} hynny oedd brwydr boenus iawn; ond

Cafodd Judas' ochr gan help Duw y fuddugoliaeth; fel bod y
Roedd Nomades Arabia, yn cael eu goresgyn, besought Judas ar
gyfer

heddwch, addawol i roi iddo gwartheg, a pleser
iddo fel arall.

{12:12} yna Judas, yn wir yn meddwl y byddent yn
proffidiol mewn llawer o bethau, caniateir iddynt heddwch: dod
Roedd yn ysgwyd llaw, ac felly daith i'w pebyll.

{12:13} Aeth hefyd am ei wneud yn bont i raddau
Dinas cryf, a oedd wedi'i neilltuo ynglŷn â waliau, a
lle byw gan bobl o wledydd divers; ac enw ei
oedd Caspis.

{12:14} ond a oedd o fewn ei rhoddant Ymddiriedolaeth o'r fath
y

cryfder y waliau a'r ddarpariaeth o victuals, eu bod
eu hunain yn ymddwyn yn anghwrtais tuag atynt a oedd â
Judas, reiliau a blaspheming, a yngan geiriau o'r fath fel
Nid oedd ei siarad.

{12:15} wherefore Judas â ei gwmni, yn galw ar
yr Arglwydd mawr y byd, sydd heb hyrddod neu beiriannau o
Mae rhyfel yn bwrw i lawr Jericho yn amser Joshua, rhoddodd

y mosodiad ffyrnig yn erbyn y waliau,

{12:16} a gymerodd y ddinas gan ewyllys Duw, a gwneud cigyddda anhraethol, ychwanegu at werth y hanner Llyn dwy eang ger cyfagos y gwelwyd thereunto, llawn, yn cael eu llenwi rhedeg gyda gwaed.

{12:17} wedyn adael iddynt oddi yno saith gant a hanner hanner can, a daeth i Characa-unto yr Iddewon a Gelwir y Tubieni.

{12:18} ond ag i Timotheus, gwelsant ef nid yn y lleoedd: ar gyfer cyn ei fod wedi anfon unrhyw beth, fod wedi gwyro gan felly, wedi gadael garsiwn cryf iawn mewn rhai cynnal.

{12:19} howbeit Dositheus a Sosipater, a oedd o Mae Maccabeus' gapteiniaid, aeth ymlaen, a slew rhai hynny Gadawodd Timotheus yn y Gaer, uwch ddeng mil o ddynion.

{12:20} Roedd Maccabeus ac amrywio ei fyddin gan fandiau, a eu gosod dros y bandiau, ac yn mynd yn erbyn Timotheus, sy'n oedd amdano ef gant ac ugain mil o ddynion o traed, a dau mil a pum cant o geffylau.

{12:21} awr pan Timotheus oedd gwybodaeth Judas' dod, anfonodd y menywod a phlant ac eraill bagiau-unto Caer o'r enw Carnion: ar gyfer y dref yn caled gwarchae, ac anesmwyth i ddod-unto, oherwydd y straitness o'r holl leoedd.

{12:22} ond pan ddaeth ei band cyntaf Judas yn golwg, y gelynyon, yn cael ei addefiad ag ofn ac arswyd drwy y Mae'n ymddangos iddo sy'n seeth holl bethau, ffoi amain, un rhedeg yn y modd hwn, un arall y ffordd honno, felly fel yr oeddent yn yn aml yn brifo dynion eu hunain, a clwyfo gyda'r pwyntiau o cleddyfau eu hunain.

{12:23} Judas hefyd oedd iawn o ddifrif yn eu dilyn, lladd y rhai drwg wretches, y mae ef yn slew tua thri deg mil o ddynion.

{12:24} syrthiodd yn ogystal Timotheus ei hun i ddwylo Dositheus a Sosipater, ef oedd iddo besought â llawer crefft i adael iddo fynd â'i fywyd, am ei fod wedi llawer o y Rhieni Iddewon, a brethren rhai ohonynt, sydd, os maent yn rhoi iddo ef i farwolaeth, ni ddylid eu hystyried.

{12:25} hynny pan oedd sicrwydd iddynt gyda llawer o eiriau y byddai adfer iddynt heb frifo, yn ôl y cytundeb, iddynt adael iddo fynd i arbed eu brethren.

{12:26} Gorymdeithiodd Maccabeus wedyn ymlaen i Carnion, a i Deml Atargatis, ac yno mae ef slew pump ac ugain mil o bersonau.

{12:27} ac ar ôl iddo hedfan i a dinistrio iddynt, Judas oedd cael gwared ar y llu tuag at Ephron, Dinas gadarn,

Ile nododd Lysias i breswyllo, a llu mawr o ddeifwyr Cenhedloedd, a'r dynion ifanc cryf y waliau, yn cael eu cadw a amddiffyn eu hystyried: Ile hefyd yr oedd darpariaeth mawr peiriannau a dartiau.

{12:28} ond pan ei gwmni a Judas wedi galw ar Hollalluog Dduw, a breaketh cryfder ei pŵer ei elynion, maent yn ennill y ddinas, ac yn slew ugain a phump mil ohonynt a oedd o fewn,

{12:29} o daith i Scythopolis, felly sy'n lieth chwe chant o hanner o Jerwsalem,

{12:30} ond pan oedd yr Iddewon sy'n byw yno yn tystio

y Roedd y Scythopolitans yn delio gyda chariad gyda hwy, a entreated eu ddigon caredig yn amser eu adfyd; {12:31} a roddasant iddynt ddiolch, eu bod yn gyfystyr gyfeillgar o hyd-unto iddynt: ac felly y daethant i Jerwsalem, y gwledd o wythnosau agosáu.

{12:32} ac ar ôl y wledd, o'r enw Pentecost, aeth blaen erbyn Gorgias llywodraethwr Idumea,

{12:33} a ddaeth gyda dair mil o ddynion o traed a bedwar cant o geffylau.

{12:34} a digwyddodd hynny yn eu ymladd gyda'i gilydd Roedd ychydig o'r yr Iddewon wedi rhoi TAW ar.

{12:35} ar y Dositheus amser, un o Bacenor y Roedd cwmni, a oedd ar gefn ceffyl, ac yn ddyn cryf, dal ar Gorgias, ac yn dal ei gôt Tynnodd ef gan rym; a pan fyddai wedi cymryd y felltithio dyn yn fyw, Marchog Thracia dod iddo smote oddi ar ei hysgwyddau, fel y dywedodd Gorgias ffoi rhag-unto Marisa.

{12:36} bellach pan oeddent y â Gorgias Roedd wedi ymladd yn hir, ac yr oedd wedi blino, galwodd Judas ar yr Arglwydd,

y byddai'n gwneud shew hun yn eu cynorthwy-ydd ac arweinydd

y frwydr.

{12:37} a dechreuodd gyda hynny yn ei iaith ei hun, a eu canu Salmau â llais uchel, a rhuthro yn ddirybudd ar Gorgias' dynion, ei fod yn eu rhoi i ddianc.

{12:38} felly Judas ei llu a gasglwyd, a ddaeth i mewn i'r ddinas o Odollam, a pan ddaeth y seithfed diwrnod, roedd eu puro eu hunain, fel y ddefod oedd, ac yn cael eu cadw y Saboth y un lle.

{12:39} ac ar y diwrnod yn dilyn, fel wedi defnyddio, Daeth Judas a ei gwmni i fanteisio ar y cyrff eu Roedd yr Abaty, ac i gladdu eu gyda eu kinsmen yn eu tadau Beddau.

Maccabees 689 Tudalen 2

{12:40} bellach o dan y cotiau bob un a oedd wedi rhoi TAW ar eu bod yn bethau cysegrwyd i Mae dod ynghyd y Jamnites, y gyfraith yn gwahardd yr Iddewon y. Yna bob dyn gweld hyn yn achos wherefore maent yn rhoi TAW ar.

{12:41} holl ddynion felly canmol y Arglwydd, y righteous

Barnwr, sy'n agor y pethau a oedd yn cuddio,

{12:42} Betook eu hunain-unto gweddi, a besought

ef a allai ddod y pechod wedi ymrwymo yn gyfan gwbl allan o Sul y cofio. Ogystal â hyn, dywedodd Judas clodwiw hwnnw wedi annog pobl

i gadw eu hunain o'r pechod, forsomuch yn eu barn hwy cyn eu llygaid y pethau a ddaeth i basio am bechodau y rhai a oedd wedi rhoi TAW ar.

{12:43} a pan ei fod wedi cyflwyno casglu ledled

y cwmni at y swm o ddwy fil o drachms o arian,

wedi ei anfon i Jerwsalem i gynnig pechod cynnig, ni fydd yn ei wneud

dda iawn ac yn onest, yn hynny o beth oedd yn cadw mewn cof y

atgyfodiad:

{12:44} Os oes oedd fod ni yn gobeithio eu bod yn rhoi TAW ar

Dylai wedi codi eto, pe buasai'n ddiangen ac ofer i gweddiio dros y meirw.

{12:45} ac hefyd yn y gwelai ef y bu mawr

blaid a osodwyd ar gyfer rhai sydd wedi marw godly, oedd yn sanctaidd a

syniad da. Hynny a wnaeth cysoniad ar gyfer y farw, y gallai eu darparu o'r pechod.

{13:1} yn y can deugain a nawfed flwyddyn wrtho Judas, Antiochus Eupator dod â chryn pŵer i Judea,

{13:2} ac ef Lysias ei protector, a phren mesur ei materion, cael naill neu'r llall ohonynt Grecian pŵer o footmen, can a deng mil, a geffylau bum mil a tri chant, ac eliffantod dau ac ugain a thri chariots cannoedd o arfog gyda bachau.

{13:3} Menelaus hefyd ymunodd ei hun gyda hwy, a Roedd dissimulation mawr y annog Antiochus, nid ar gyfer y diogelu y wlad, ond oherwydd y credai ei fod wedi wnaed llywodraethwr.

Symudodd {13:4} ond Brenin y brenhinoedd Antiochus' cof erbyn hyn wretch drwg, a hysbysodd yr Lysias y Brenin fod y dyn hwn yn achos pob drygioni, fel y Brenin Enillodd i ddod ag ef-unto Berea, ac i roi iddo marwolaeth, fel y ffordd yn y lle hwnnw.

{13:5} bellach oedd Tŵr o hanner cant o cubits yn y lle

llawn lludw, ac yn uchel, roedd rownd offeryn ar
bob ochr eich crogi i lawr i gyfres y Lludw.

{13:6} a pwy bynnag oedd yn condemnio o sacrilege, neu
Roedd wedi cyflawni unrhyw drosedd difrifol eraill, nid oedd
pob dyn

byrdwn ef-unto marwolaeth.

{13:7} marwolaeth o'r fath y digwyddodd y dyn drwg hwnnw yn
marw,

peidio â chael gymaint fel claddu yn y ddaear; a bod y rhan
fwyaf

gyfiawn:

{13:8} ar gyfer i'r graddau ei fod wedi ymrwymo bechodau
llawer o

am yr allor, mae eu tân a lludw yn sanctaidd, derbyniodd
ei farwolaeth yn lludw.

{13:9} bellach daeth y Brenin gyda barbarous a Cymro'n
golwg i wneud llawer gwaeth i Iddewon, nag a wnaed yn ei
amser y tadau.

{13:10} Pa bethau pan y gwelai Judas, yn
Enillodd y llu i alw ar y nos yr Arglwydd a

Dydd, y os erioed ar unrhyw adeg arall, byddai ei fod bellach
hefyd yn helpu

hwy, yn adeg ei roi gan eu cyfraith, gan eu
wlad, ac oddi wrth y Deml sanctaidd:

{13:11} ac y byddai ef na dioddef y bobl, a oedd

hyd yn oed yn awr wedi bod ond ychydig ei newydd wedd, yn
rhoi i

y Cenhedloedd gableddus.

{13:12} hynny pan eu bod wedi cael holl gwneud hyn gyda'i
gilydd, a

besought yr Arglwydd tosturiol gyda wylo ac ymprydio, a
gorwedd wastad ar y ddaear tri diwrnod hir, Judas, yn cael
hannog nhw, dylent fod yn barod wedi ennyn.

{13:13} a Judas, fod ar wahân gyda'r henuriaid,

penderfynu, cyn dylai gychwyn llu Brenin Judea,

a chael y ddinas, i fynd ymlaen a rhoi cynnig ar y mater yn y
frwydr yn erbyn y

cymorth yr Arglwydd.

{13:14} hynny pan ei fod wedi ymrwymo i gyd y crëwr o

y byd, ac wedi annog ei filwyr i ymladd yn wrol, hyd yn oed

-unto marwolaeth, y cyfreithiau, y Deml, y ddinas, y wlad,

ac yn y Gymanwlad, gwersylla ef gan Modin:

{13:15} ac ar ôl rhoi arwyddair iddynt a

yr oedd yn ymwneud ag ef, yw buddugoliaeth Duw; gyda'r mwyaf gwrol

a dewis dynion ifanc a aeth i i babell y Brenin gan nos, a arweiniodd yn y gwersyll dynion tua pedair mil, a chiefest eliffantod, gyda'r holl a oedd arno.

{13:16} ac o'r diwedd yn llenwi'r y gwersyll gydag ofn a ferw, a gadael gyda llwyddiant da.

{13:17} Gwnaed hyn mewn toriad y dydd, oherwydd oedd amddiffyn yr Arglwydd yn ei helpu.

{13:18} awr pan oedd y Brenin wedi blas ar y manliness yr Iddewon, aeth i gymryd y meddu gan polisi,

{13:19} a gorymdeithio tuag at Bethsura, a oedd yn cryf yn dal yr Iddewon: ond fe'i rhoddwyd i ddianc, wedi methu, a

colli ei dynion:

{13:20} i Judas wedi cyfleu-unto iddynt a oedd yn ei pethau o'r fath yn angenrheidiol.

{13:21} Rhodocus ond a oedd yn cynnal yr Iddewon, datgelu cyfrinachau i elynion; Felly yr oedd

chwilio am, ac pan maent wedi gotten ef, maent yn rhoi iddo

carchar.

{13:22} Roedd y Brenin yn cael eu trin gyda hwy yn Bethsum y amser ail, rhoddodd ei law, yn cymryd eu, ymadael, yn ymladd â Judas, yn goresgyn;

{13:23} Heard hwnnw Philip, a oedd yn gadael dros y materion yn

Daer yn Antioch, plygu, ei gymhlethu ymhellach, intreated y Iddewon, wedi cyflwyno ei hun, a sware i holl amodau cyfartal, cytuno â hwy, ac aberthu, anrhydeddu cynnig y y Deml, ac yn trin garedig y lle,

{13:24} a dderbynnir yn dda o Maccabeus, gwneud iddo

Prif lywodraethwr o Ptolemas-unto y Gerrhenians;

{13:25} ddaeth i Ptolemas: y bobl yno yn grieved

Tudalen 2 Maccabees 690

ar gyfer y cyfamodau; ar gyfer Roedd maent yn cerdded, oherwydd byddent yn

yn gwneud eu cyfamodau gwag:

{13:26} Lysias aeth i fyny i sedd dyfarniad, dywedodd fel

gymaint ag y gallai fod yn amddiffyn yr achos, perswadio,

pacified, wedi'i wneud yn eu helpu'n dda yr effeithir arnynt, yn dychwelyd i Antioch.

Felly aeth cyffwrdd y Brenin yn dod ac yn ymadael.

{14:1} ar ôl tair blynedd yr oedd Judas wrtho,

Demetrius mab Seleucus, wedi cofrestru gan yr Hafan

o Tripolis gyda grym mawr a'r Llynges,

{14:2} wedi cymryd y wlad, a lladd Antiochus, a

Lysias ei protector.

{14:3} Alcimus un awr, sydd wedi bod yn offeiriad uchel, a

wedi defiled ei hun yn fwriadol i amserau eu cymysgu

gyda y Gentiles, yn gweld bod unrhyw ffordd gallai ef arbed

ei hun, nac ychwaith unrhyw fynediad mwy i allor sanctaidd,

Daeth {14:4} i Demetrius Brenin yn y gant ac un

a'r flwyddyn hanner canmlwyddiant, cyflwyno-unto iddo Goron
o aur, a

palmwydd, a hefyd o boughs a ddefnyddiwyd yn ddifrifol

y Deml: ac felly y diwrnod hwnnw oedd ganddo ei heddwch.

Howbeit {14:5} wedi gotten cyfle i hyrwyddo ei

enterprize ffôl, ac yn cael eu galw i'r Cwnsler gan

Demetrius, a gofyn sut yr Iddewon safodd yr effeithir arnynt, a

Beth yw eu bwriad, atebodd thereunto:

{14:6} rhai Iddewon y galwai ef y Assideans, eu

capten yn Judas Maccabeus, meithrin rhyfel ac yn anog,
ac ni bydd Gadewch weddill fod mewn heddwch.

{14:7} Felly, yr wyf yn cael ei hamddifadu o 'm hynafiaid
anrhydedd, a olygaf offeiriadaeth uchel, yr wyf bellach wedi
dod yma:

{14:8} cyntaf, verily ar gyfer y gofal unfeigned gennyf o bethau
ymwneud â Brenin; ac yn ail, hyd yn oed am fy mod yn bwriadu
Mae da o 'm hetholwyr eu hunain cydwladwyr: ar gyfer ein
cenedl yn

Nid oes gofid bach drwy ymdrin unadvised ohonynt
aforersaid.

{14:9} wherefore, O frenin, knowest rhain i gyd yn gweld
pethau, fod yn ofalus am y wlad, ac yn ein cenedl, sydd
pwyso ar bob ochr, yn ôl garwedd hwnnw ichi
hawdd shewest-unto oll.

{14:10} cyhyd â Judas liveth, nid yw'n bosibl bod
ddylai'r wladwriaeth fod yn dawel.

{14:11} siaredid hyn yn gynt o iddo, ond eraill o
Gwnaeth ffrindiau y Brenin, yn cael eu gosod yn faleisus erbyn
Judas,
mwy aroglarth Demetrius.

{14:12} a galw Nicanor, a oedd wedi bod yn ddi-oed
meistr yr eliffantod, a gwneud iddo llywodraethwr
Judea, anfonwyd ganddo ef ymlaen,

{14:13} ennyn ef i slay Judas, ac i wasgaru
iddynt a oedd gydag ef, ac i wneud Alcimus uchel offeiriad
o y Deml fawr.

{14:14} wedyn y heathen, a oedd wedi ffoi allan o Judea o
Judas, a ddaeth i Nicanor gan ddiadellau, meddwl y niwed a
calamities ot yr Iddewon yn eu lles.

{14:15} awr pan roedd yr Iddewon wedi clywed am ddod y
Nicanor,
a bod y heathen yn erbyn iddynt, nid ydynt yn taflu y ddaear
yr oedd ar eu pennau, a supplication gwneud iddo
sefydlu ei bobl am byth, ac sydd bob amser yn helpeth ei
dogn ag amlygiad ei bresenoldeb.

{14:16} felly ar Gorchymy capten y maent
oddi straightways felly, a ddaeth ger-unto
iddynt ar dref Dessau.

{14:17} bellach oedd Simon, brawd Judas', ymunodd â brwydr
â Nicanor, ond roedd braidd yn discomfited drwy y

tawelwch sydyn ei elynion.

{14:18} Serch hynny Nicanor, gwrando ar y manliness

ohonynt a oedd â Judas, ac y courageousness y

Bu'n rhaid iddynt ymladd dros eu gwlad, durst ni roi cynnig ar y mater

gan y cleddyf.

{14:19} wherefore anfonodd Posidonius, a Theodotus,

a Mattathias, i wneud heddwch.

{14:20} hynny pan oeddent wedi cymryd ystyriaeth hir

hynny daw'r, a wnaeth y capten y llu

gyfarwydd hynny, ac roedd yn ymddangos eu bod i gyd

un gwahaniaeth, oeddynt am roi caniatâd i y cyfamodau

{14:21} a benodwyd y dydd i gwrdd â gyda'i gilydd gan

eu hunain: a pan ddaeth y dydd, a gosodwyd stôl ar gyfer

naill neu'r llall ohonynt,

{14:22} Ludas Rhoddodd y dynion arfog barod yn gyfleus

lleoedd, rhag ofn y dylid ymarfer rhai brad sydyn gan

gelynion: felly y gwnaethant gynhadledd peaceable.

{14:23} bellach Nicanor i breswyllo yn Jerwsalem, a oedd

unrhyw

brifo, ond anfonwyd y bobl a ddaeth yn heidio yno-unto ef i ffwrdd.

{14:24} ac ni fyddai ef o'u gwirfodd Judas allan ei

golwg: am ei fod yn caru y dyn gan ei galon

{14:25} oedd ei fod yn rhoi'r bai arnom iddo hefyd gymryd yn wraig, a beget

plant: felly ei fod yn briod, yn dawel, a gymerodd ran y bywyd hwn.

{14:26} Alcimus ond, amgyffred y cariad oedd yn

betwixt iddynt, ac o ystyried y cyfamodau a oedd yn

gwneud, ddaeth i Demetrius, a dweud wrtho nad oedd Nicanor

yr effeithir arnynt yn dda tuag at y wladwriaeth; wedi ei hordeinio am hynny

Judas, bradwr i ei amgylchfyd, i fod yn olynnydd i'r Brenin.

{14:27} yna y Brenin mewn dicter, a thybiaeth gyda

cyhuddiadau y dyn mwyaf drwg, ysgrifennodd at Nicanor,

ddynodi ei fod rhywrai o lawer â chyfamodau,

ac yn gorchymyn iddo y dylid anfon Maccabeus

carcharor ar frys holl-unto Antioch.

{14:28} pan clyw hon daeth i Nicanor, yr oedd yn

Mae llawer yn ei gymhlethu ymhellach yn ei hun, a gymerodd ddifrifol ei fod

Dylid gwneud yn ddi-rym erthyglau y cytunwyd arnynt, y dyn yn ddi-fai.

{14:29} ond oherwydd nad oedd unrhyw ymdrin erbyn y Brenin, ei fod yn gwylio ei amser i gyflawni peth hwn gan bolisi.

{14:30} er gwaethaf, pan Maccabeus Gwelodd y Dechreuodd Nicanor fod yn anfoesgar-unto ef, a dywedodd ei fod yn entreated

ef yn fwy fras nag ydoedd wont, amgyffred o'r fath

Daeth ymddygiad sur yn o dda, ef a gasglwyd at ei gilydd nid ychydig o ddynion ei, a thynnodd ei hun yn ôl o Nicanor.

{14:31} ond y llall, gan wybod ei fod yn nodedig

Maccabees 691 Tudalen 2

atal drwy polisi Judas', daeth i fawr a sanctaidd y Deml, ac enillodd yr offeiriaid, a oedd yn cynnig eu aberth arferol, i gyflawni ef y dyn.

{14:32} a phryd maent sware y gallent ddweud nad lle'r oedd y dyn yn y ceisiodd,

{14:33} Roedd ef yn ymestyn allan ei law dde tuag at y Deml, ac yn tyngu llw yn y modd hwn: Os na fydd et mi gyflawni Judas fel carcharor, bydd yn gosod y Deml Duw

hyd yn oed ar lawr gwlad, a bydd yn torri i lawr yr allor, a godi teml nodedig-unto Bacchus.

{14:34} ar ôl y geiriau hyn fod wedi gwyro. Yna yr offeiriaid codi'r eu dwylo tuag at Duw, a besought ef y

Roedd erioed Amddiffynnwr eu cenedl, yn dweud yn y modd hwn;

{14:35} ymhél, O Arglwydd am yr holl bethau sydd hast angen o

Nid oes dim, wast yn falch bod y Deml o driw fyw ynddynt

Dylai fod yn ein plith:

{14:36} felly yn awr, O Arglwydd sanctaidd o holl sancteiddrwydd, cadw

tŷ hwn erioed Ddihalog, a oedd yn glanhau yn ddiweddar, a atal pob genau unrighteous.

Mae gyhuddwyd {14:37} awr-unto Razis un Nicanor, un o'r henuriaid Jerusalem, ddilynwr o ei cydwladwyr, a dyn o adroddiad da iawn, a oedd am ei caredigrwydd enw tad yr Iddewon.

{14:38} ar gyfer yn yr amseroedd gynt, pan oedd eu bod yn wastraff cymysg hwynt nid

eu hunain gyda y Gentiles, wedi iddo cyhuddwyd o

Iddewiaeth, ac eofn oedd jeopord ei gorff a'i bywyd gyda'r holl

vehemency am grefydd yr Iddewon.

{14:39} felly Nicanor, barod i ddatgan y casineb ei fod moel-unto yr Iddewon, anfonwyd uchod pum cant o ddynion o'r rhyfel i

fynd ag ef:

{14:40} ar gyfer Credai drwy fynd ag ef i wneud yr Iddewon llawer loes.

{14:41} awr pan y llu byddai wedi cymryd y

Tŵr, ac yn dreisgar wedi torri ar y drws allanol, a bade

dylid dwyn y tân i losgi, ei fod yn barod i fod yn

gymerwyd ar bob ochr yn cwmpo ar ei fai;

{14:42} dewis yn hytrach i farw yn wrol, nag i ddod

i ddwylo y drygionus, i gael eu cam-drin heblaw

beseemed ei enedigaeth aruchel:

{14:43} ond yn colli ei strôc drwy frys, y

llu rhuthro hefyd o fewn y drysau, rhedodd eofn hyd at

y wal, a bwrw ei hun i lawr yn wrol ymhlith y

Ceir ohonynt.

{14:44} ond eu rhoi yn ôl gyflym, a gofod sy'n cael ei

wnaed, syrthiodd i lawr yn mysg y lle gwag.

{14:45} Serch hynny, er nad oedd eto anadl o fewn ef, yn cael eu cynhyrfu â dicter, ei fod wedi codi i fyny; ac er bod ei

Roedd gwaed yn gushed allan fel tŷ dŵr, ac yn ei glwyfau anaf difrifol, eto rhedodd drwy mysg throng; ac yn sefyll ar graig serth,

{14:46} pan fel yr oedd ei waed yn awr wedi mynd yn eithaf, ei dynnu allan ei coluddion, a mynd â hwy yn ddau ei ddwylo, Mae ef a fwriwyd iddynt ar y throng, a galw ar yr Arglwydd o bywyd ac ysbryd iddo adfer rhai eto, felly farw.

{15:1} ond Nicanor, glywed Judas hwnnw ac yn ei gwmni Roedd yn y lleoedd cryf am Samaria, datrys heb unrhyw berygl i osod arnynt ar y dydd Saboth.

{15:2} Serch hynny yr Iddewon a oedd yn gorfodi i fynd ag ef a ddywedodd, O ddinistrio nid mor greulon a barbarously, ond

rhei anrhydedd y diwrnod hwnnw, y mae ef, a seeth pob peth, yn ôl

anrhydeddu â sancteiddrwydd yn anad dim diwrnod arall.

{15:3} wedyn y mwyaf anrasol wretch mynnu, os

Roedd Mighty yn y nefoedd, a oedd yn gyfrifol am y

Dydd Saboth i'w cadw.

{15:4} a pan y dywedodd, mae yn y nefoedd yn fyw
Yr Arglwydd, a nerthol, a enillodd y seithfed dydd i fod
cadw:

Yna dywedodd {15:5} y llall, ac hefyd yr wyf yn mighty ar
ennyn y ddaear, ac i gymryd arfau, ac i wneud y Brenin
busnes. Eto a gafodd beidio â chael ei drwg bydd yn gwneud
hynny.

{15:6} felly Nicanor yn rhagori ar falchder a haughtiness
yn benderfynol o sefydlu cofeb publick ei fuddugoliaeth dros
Judas a nhw a oedd gydag ef.

Roedd Maccabeus ond {15:7} hyder erioed siwr bod y
Byddai yr Arglwydd yn helpu iddo:

{15:8} wherefore Roedd ef wedi annog ei bobl beidio ag ofni y
dod o'r heathen yn eu herbyn, ond cofiwch y
a helpu mewn amseroedd hen a gawsant o'r nefoedd,
ac erbyn hyn i ddisgwyl y fuddugoliaeth a chymorth, a ddylai
ddod

-unto hwy oddi wrth yr Hollalluog.

{15:9} ac felly eu cysuro y tu allan i'r gyfraith ac yn y
broffwydi, y rhai a withal eu rhoi mewn cof y brwydrau hynny

Enillodd eu gorlethu, gwnaeth hwy mwy siriol.

{15:10} a pan ei fod wedi cynhyrfu'n eu meddyliau, rhoddodd iddynt eu tâl, shewing iddynt therewithall yr anwiredd y heathen, a torri llwon.

{15:11} felly roedd ganddo y lluoedd arfog bob un ohonynt, nid yn gymaint

gyda'r amddiffyn tariannau a gwaywffyn, fel gyda gyfforddus ac geiriau da: ac ochr yn ochr â hynny, dywedodd wrthynt breuddwyd teilwng

i'w credu, fel pe bai wedi bod yn wir, felly nad oedd ychydig lawenhau iddyn nhw.

{15:12} a'r hyn yr oedd ei weledigaeth: Onias bod, sydd wedi wedi bod yn offeiriad uchel, rhinweddol ac yn ddyn da, Parchedig yn

sgwrs, addfwyn mewn cyflwr, dda siarad hefyd, a harfer gan blentyn yn holl bwyntiau o rinwedd, yn dal eu tir ei dwylo yn rhoi'r bai arnom ar gyfer y corff cyfan yr Iddewon.

{15:13} gwneud yn fel modd yno yn ymddangos yn ddyn hyn gyda blew llwyd, ac yn fwy gogoneddus, a oedd o Mawrhydi gwych a rhagorol.

{15:14} yna Onias ateb, yn dweud, mae hyn yn ddilynwr o

brethren, a prayeth lawer am y bobl, ac am y
Dinas sanctaidd, at wit, Jeremias y Proffwyd Duw.

{15:15} Jeremias whereupon blaen yn dal ei law dde
Rhoddodd i Judas cleddyf Aur, ac yn rhoi iddo spake felly,
Mae {15:16} yn cymryd y cleddyf sanctaidd, yn rhodd gan
Dduw, ac y
sy'n ymhél shalt clwyfau y wrthwynebwyd.

{15:17} felly dda cael eu cysuro gan y geiriau o

2 Maccabees Tudalen 692

Judas, a oedd yn dda iawn, ac yn gallu Trowch nhw hyd at
lefarydd, ac i annog calonnau dynion ifanc, maent
yn benderfynol o beidio â lleiniau gwersyll, ond yn ddigon dewr
i osod ar

iddynt, ac yn wrol i roi cynnig ar y mater gan gwrthdaro,
oherwydd y

Dinas Noddfa y a y Deml oedd mewn perygl.

{15:18} ar gyfer y gofal yr oedd ganddynt ar gyfer eu gwagedd,
a

eu plant, eu brethren, a folks, oedd yn cyfrif o leiaf
â hwy: ond ofn prif a'r mwyaf oedd ar gyfer y
Deml sanctaidd.

{15:19} hefyd a oedd yn y ddinas Cymerodd nid y lleiaf gofal, yn poeni am y gwrthdaro dramor.

{15:20} ac yn awr, pan fel holl edrych beth ddylai fod y treial, a gelynon oedd eisoes wedi dod ger, a'r fyddin sefydlwyd yn llu, a bwystfilod wedi'i leoli'n gyfleus, ac yn y geffylau yn adenydd,

{15:21} Maccabeus gweld dyfodiad y llu, ac y paratodau divers o arfwisg, ac fierceness o y bwystfilod, ymestyn allan ei ddwylo tuag at Duw, a galw ar yr Arglwydd y worketh gwyrthiau, gan wybod bod buddugoliaeth nesaf gan fraich, ond hyd yn oed fel ei seemeth da i

iddo ef, iddo giveth ei o'r fath fel yn deilwng:

{15:22} felly yn ei weddi, meddai ar ôl y modd hwn;

O Arglwydd, ymhél didst anfon driw angel yn amser Ezekias Brenin Judea, a didst slay yn y llu o Sennacherib cannoedd o fourscore a bum mil:

{15:23} wherefore awr, O Arglwydd o'r nefoedd, yn anfon angel da ger ein bron ar gyfer ofn ac arswydo-unto iddynt;

{15:24} a drwy allai driw fraich Gadewch i'r rhai yn

sy'n dioddef gyda terfysg, sy'n dod erbyn câr dy bobl Sanctaidd i blaspheme. A daeth ef i ben felly.

{15:25} Nicanor wedyn a eu bod yn dod ag ef ymlaen gyda'r utgyrn a chaneuon.

{15:26} ond Judas a ei gwmni ar draws y gelynion gyda gallu a gweddi.

{15:27} fel eu bod yn ymladd â'u dwylo, a gweddïo -unto Duw o'u calon, mae eu slew dim llai na 30 ac pum mil o ddynion: ar gyfer drwy ymddangosiad Duw iddynt Roedd calonogwyd yn fawr.

{15:28} pan wnaethpwyd y frwydr, yn dychwelyd yn awr unwaith eto

gyda llawenydd, gwyddent y Gorweddodd Nicanor farw yn ei harneisio.

{15:29} yna roedden nhw'n gweiddi mawr a sŵn, canmol yr Hollalluog yn eu hiaith eu hunain.

{15:30} a Judas, a oedd y Prif Amddiffynnwr erioed o dinasyddion mewn corff a meddwl, ac sydd wedi parhau ei caru tuag at ei cydwladwyr gydol ei oes, enillodd i dileu Nicanor y pennaeth, ac yn ei law gyda ei ysgwydd, a dod â hwy i Jerwsalem.

{15:31} hynny pan oedd yno, ac yn galw am ei genedl at ei gilydd, a gosod yr offeiriaid gerbron yr allor, anfonodd

amdanynt yn y Tŵr,

{15:32} a shewed eu pennaeth Nicanor ffiiaidd, ac yn y llaw y blasphemer, y bu ganddo gyda brags falch ymestyn erbyn Deml sanctaidd yr Hollalluog.

{15:33} a pan ei fod wedi torri allan y tafod o hynny ungodly Nicanor, ei fod wedi ennyn y dylent roi iddo gan darnau-unto ffowls, a rhewi hyd y wobr ei gwallgofrwydd cyn y Deml.

{15:34} fel Canmolodd bob dyn tuag at y nefoedd y yr Arglwydd gogoneddus, Bendigaid, yn AU a chanddynt cadw ei hun yn waith ddihalog.

{15:35} Roedd eich Nicanor y pennaeth ar y Tŵr, yn crogi hefyd arwydd amlwg ac amlwg-unto holl gymorth yr Arglwydd.

{15:36} ac roedd eu hordeinio yn Ordinhad cyffredin yn Nid oes achos i adael heibio heb uchelwyl, ond y diwrnod hwnnw

ddathlu'r degfed diwrnod y deuddegfed mis, sydd yn y

Gelwir tafod Syria Adar, y diwrnod cyn y 'Mardocheus
Dydd.

Aeth {15:37} ei felly gyda Nicanor: ac o'r adeg honno
blaen roedd y Hebrews y ddinas yn eu pŵer. Ac bydd yma
Gwnaf ben.

{15:38} ac addas os wyf wedi gwneud yn dda, ac fel y
stori, mae'n sydd gennyf a ddymunir: ond os slenderly a
meanly,

Dyna sy'n fy gellid ennill-unto.

{15:39} fel y mae'n yn niweidiol i yfed gwin neu ddŵr yn unig;
ac fel roedd gwin yn wastraff cymysg hwynt gyda dŵr yn
ddymunol, a delighteth

Blas: Er hynny mae Araith fframio drwch delighteth glustiau o
eu bod yn darllen y stori. A fydd yma ben

APOCRYPHA

2^{IL} MACCABEES O FEIBL Y BRENIN 1611